

ГОДИШЕН ДОКЛАД – 2025 Г.

**ЗА НАБЛЮДЕНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА
ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ 2021 – 2027 Г. НА ОБЩИНА
ЦЕНОВО, ОБЛАСТ РУСЕ**

**СЪГЛАСНО ДОГОВОР № 02115012026ДЗ ОТ 15.01.2025 Г.
МЕЖДУ ОБЩИНА ЦЕНОВО, ОБЛАСТ РУСЕ И „ЕВРОПРОЕКТИ – РУСЕ“**

Окончателен доклад от 11.03.2026

СЪДЪРЖАНИЕ

Стр.

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ АБРЕВИАТУРИ И СЪКРАЩЕНИЯ	3
СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТАБЛИЦИ	4
СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ФИГУРИ	4
ВЪВЕДЕНИЕ	5
Раздел 1. ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ (ПИР) НА ОБЩИНА ЦЕНОВО 2021-2027 Г. И ПРОМЕНИТЕ В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ УСЛОВИЯ ЗА РАЗВИТИЕ	8
1.1. Демографска характеристика на община Ценово към 2025 г.	9
1.2. Икономическо развитие на община Ценово	10
1.3. Пазар на труда	12
1.4. Социално развитие	12
Раздел 2. ОЦЕНКА НА ПОСТИГНАТИЯ НАПРЕДЪК ПРЕЗ 2025 Г. ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ 2021 – 2027 Г. НА ОБЩИНА ЦЕНОВО	15
2.1. Структура на целите и приоритетите на ПИРО - Ценово	15
2.2. Оценка за напредъка по изпълнението на целите и приоритетите на ПИРО - Ценово	16
Раздел 3. АНАЛИЗ НА ДЕЙСТВИЯТА НА КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ В ОБЩИНАТА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА П И Р О	21
3.1. Мерки в община Ценово за ефективност и ефикасност на ПИРО	21
3.2. Досегашни резултати от извършените преди оценки на изпълнение на ПИРО	22
Раздел 4. ИЗПЪЛНЕНИ МЕРКИ, ДОПРИНАСЯЩИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА П И Р О С РАЗМЕРА НА УСВОЕНИТЕ СРЕДСТВА И ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ ЗА ПЕРИОДА 2024 И 2025 ГОД.	23
4.1. Анализ на проектите, изпълнени за реализация на мерките на ПИРО	23
4.2. Разпределение на източниците за финансиране изпълнението на мерките по приоритетите на ПИРО – Ценово	40
Раздел 5. ОСНОВНИ ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА П И Р О – ЦЕНОВО	45
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	47
БЛАГОДАРНОСТИ	47
ЛИТЕРАТУРА	48
ПРИЛОЖЕНИЕ 1 – ТЕХНИЧЕСКА СПЕЦИФИКАЦИЯ	49

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ АБРЕВИАТУРИ И СЪКРАЩЕНИЯ

АЗ, АСП	Агенция по заетостта, Агенция за социално подпомагане (към МТСП)
БВП, ВЕИ	Брутен вътрешен продукт, Възобновяеми енергийни източници
В и К, ДБТ	Водоснабдяване и канализация, Дирекция „Бюро по труда“
ДМА, ДСП	Дълготрайни материални активи, Домашен социален патронаж
ДФЗ, ЗГ, ЗТ	Държавен фонд „Земеделие“, Закон за горите, Защитена територия
ЗМСМА	Закон за местно самоуправление и местната администрация
ЗООС, ЗРР	Закон за опазване на околната среда, Закон за регионалното развитие
ЗТ, ЗУТ	Закон за туризма, Закон устройство на територията
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение на структурните инструменти на ЕС в България
МЗХ, МСП	Министерство на земеделието и храните, Малки и средни предприятия
МИГ, МИРГ	Местна инициативна група, Местна инициативна рибарска група
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МО, МУ	Междинна оценка, Методически указания за разработване на документи МРРБ
НПО, НСИ	Неправителствена организация, Национален статистически институт
НКОПР	Национална концепция за регионално и пространствено развитие
НССЗ	Национална служба за съвети в земеделието (офис Русе)
ОДЗХ, ОСЗ	Областна дирекция „Земеделие и храни“, Общинска служба „Земеделие“
ОП, ОИЦ	Оперативна програма, Областен информационен център (Русе)
ОИЦ, ОСР	Областен съвет за развитие, Общински план за развитие
ПИРО	План за интегрирано развитие (на община)
ОПРЧР	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“
ППЗРР	Правилник за приложение на закона за регионалното развитие
П Р С Р	Програма за развитие на селските райони 2014 – 2020 г.
ПУДООС	Предприятие за управление на дейности по опазване на околната среда
РИОСВ	Регионална инспекция за околната среда и водите
СПРЗСР	Стратегически план за развитие на земеделие и селските райони (вместо ПРСР)
СП, СЦР	Стратегически приоритети, Северен централен (планов) район
ТГС	Трансгранично сътрудничество, Териториално статистическо бюро
УДО, УО	Управление на дейностите с отпадъци, Управляващ орган (на програма)

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ В ДОКЛАДА ТАБЛИЦИ

Поредност	Наименование на таблицата	Стр.
Таблица 1	Основни демографски показатели на община Ценово	9
Таблица 2	Ключови икономически показатели на община Ценово	10
Таблица 2 (А)	Размер на едно животновъдно стопанство в община Ценово, брой животни по видове	11
Таблица 4	Ключови показатели на образованието в община Ценово	13
Таблица 5	Изпълнение на индикаторите за резултат за оценка на целите	17
Таблица 6 (А)	Изпълнение на индикаторите за продукт за оценка на приоритети	18
Таблица 6 (Б)	Изпълнение на индикаторите за продукт (продължение)	19
Таблица 6 (В)	Резултати от независимата външна оценка (НВО) по БЕЛ и Математика през учебната 2024/2025 год.	20
Таблица 7	Разпределение на инвестициите за реализиране на проекти и мерки по приоритетите на ПИРО – Ценово	24
Таблица 8	Финансова таблица за изпълнението на ПИРО по приоритети и източници на финансиране	40
Таблица 9	Относителен дял (%) на разходите за изпълнение на ПИРО по финансови източници	42

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ В ДОКЛАДА ФИГУРИ

Поредност	Наименование на фигурата	Стр.
Фигура 1.	Структура на целите и приоритетите на ПИРО Ценово	15
Фигура 2.	Принос на отделните приоритети към изпълнението на ПИРО – Ценово за периодите 2024 - 2025 година и 2021 – 2025 година	41
Фигура 3.	Относителен дял (%) на източниците за финансиране на ПИРО – Ценово за 2024 год., за 2025 г., общо за 2024 и 2025 г. и общо за 2021 - 2025 год.	43

ВЪВЕДЕНИЕ

Годишният доклад за наблюдение на изпълнението за 2025 г. на Плана за интегрирано развитие (ПИР) на община Ценово е изготвен в съответствие с изискванията на Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие (ППЗРР), приет с ПМС No 183 от 04.08.2020 г. и обнародван ДВ бр. 70 от 07.08.2020 г. Възложен е на „Европроекти – Русе“ ЕООД с договор № 02115012026ДЗ от 15.01.2025 г. Мотивът на това възлагане е фактът, че управителят и основен експерт на Дружеството проф. д-р Николай Найденов като автор на редица монографии и статии в областта на регионалното и местно развитие е добре познат и сътрудничи от дълги години на община Ценово и община Борово. В този смисъл той притежава необходимата експертиза съгласно чл. 83 от ППЗРР относно необходимата квалификация на експертите, които разработват стратегически документи за местно развитие като: планове за интегрирано развитие, годишни доклади, междинни оценки и актуализирани документи на плановете.

Съгласно ППЗРР от 2020 г., П И Р О 2021-2027г. са базови документи за стратегическо планиране и програмиране на местното развитие в Р. България. Механизмът и процедурите за наблюдение и оценка на ПИРО се регламентират от действащите два нормативни документа - ЗРР и ППЗРР, както и от методически указания (МУ) на МРРБ. Този динамичен и важен инструмент има основополагаща роля при формирането и провеждането на устойчиво и балансирано местно развитие в конкретната територия на общината. Чрез него се очертава средносрочната перспектива за икономическо, социално, инфраструктурно и екологично развитие на общините за програмния период 2021 – 2027 г.

НОРМАТИВНО ОСНОВАНИЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕТО НА ДОКЛАДА

Съгласно ЗРР и ППЗРР, целта на годишния доклад за наблюдение на изпълнението на ПИРО е да обобщи постигнатото през конкретна календарна година и да оцени, доколкото ефективно и ефикасно е изразходван публичният ресурс. В съответствие с чл. 24 от ППЗРР, изпълнението на заложените в ПИРО мерки, инициативи и конкретни проекти за развитие се отчита чрез годишни доклади за наблюдение на изпълнението на Плана съобразно програмата за неговата реализация. Основа за докладите е информацията в действащата в Общината система за наблюдение и оценка на плана.

В Доклада се отчитат реалните действащи за общината социално- икономически фактори през целевата година. При необходимост, в заключителната част на доклада се формулират и предлагат препоръки за извършване на необходимите действия за корекция на процеса по планиране, програмиране и ресурсно осигуряване за развитието на общината.

Съгласно чл. 70, ал. 1 и ал. 2 на ППЗРР, ПИРО се изпълнява и докладва от Кмета на Общината, а орган за неговото наблюдение и контроле Общинският съвет (ОС). ОС организира и изпълнява наблюдението на Плана, като осигурява участието на заинтересованите страни, организации, юридически и физически лица при спазване на принципа за партньорство, публичност и прозрачност при изпълнението на ПИРО.

Предмет на наблюдение в Годишния доклад е постигането на целите и приоритетите на ПИРО съгласно утвърдените предварително в Плана физически и финансови индикатори, организацията и методите на изпълнение, прилагани в Общината, както и мерките за осигуряване на информация и публичност за резултатите от изпълнението за годината. Крайната цел на Доклада е да оцени, доколко ефективно и ефикасно е изразходван финансовият ресурс, като се отчитат ограниченията на социално-икономическата среда през годината.

ОСНОВНИ РАЗДЕЛИ, МЕТОДИ И ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ

Настоящият Доклад за наблюдение на изпълнението за периода 01.01.2025 – 31.12.2025 г. на ПИР на община Ценово е петият поред след приемането на ПИРО през 2021 г. Структурата му е в съответствие с изискванията на ППЗРР, като съдържа необходимата регламентирана информация, оценки на индикаторите и препоръки за по-нататъшното изпълнение на ПИРО. Предвид на обстоятелството, че официалната статистика ще предостави данни за икономиката на община Ценово за 2025 г. едва към Ноември - Декември 2026 г., за изготвянето на настоящия Доклад е възприет един гъвкав подход, показан по-долу. За да се „допълни“ картината за състоянието на икономическите и социалните параметри на развитието на Общината е предвидено е да се използва оценка на „тренда“ в развитието на предприятията от нефинансовия сектор към 2024 год. Към този „тренд“ е възможно да се добави субективна самооценка за развитието на стопанските единици в Общината. За оценка на развитието на социалните субекти като обучение, здравеопазване и др. е използвана пряка информация от общинските експерти.

СЪДЪРЖАНИЕ НА ДОКЛАДА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

В Раздел I на Доклада за 2025 г. на ПИРО са анализирани критично общите условия за изпълнението на плана, като се анализира **демографската характеристика, степента на икономическо развитие и параметрите на пазара на труда и на социалното развитие на Общината към периода 2024 – 2025 г.** Като конкретен резултат, са формулирани кратки изводи за в социално-икономическите условия за развитие на община Ценово.

В Раздел II, въз основа на прегледа на стратегическата рамка на ПИРО е оценен напредъкът по изпълнение на целите, като е представен **тренда на развитие 2024 – 2025 г.** посредством индикаторите за наблюдение, за които е била представена информация в Доклада за 2024 г., както и вътрешна информация от общинските експерти по социални дейности за състоянието на образованието, здравеопазването и социална подкрепа на населението.

В Раздел III са анализирани критично изпълнените от компетентните органи в Общината действия за осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнение на ПИРО:

А) мерките за наблюдение и създадените механизми и организация за събиране, обработване и анализ на данни;

Б) преглед на проблемите в хода на изпълнение на ПИРО през 2025 г., както и предприетите мерки от страна на Общината за преодоляване на тези проблеми;

В) мерките за осигуряване на информация, публичност и партньорство;

Г) други, изисквани от ППЗРР при изпълнението на ПИРО – Ценово през 2025 г.

В Раздел IV е представена степента на изпълнение на проекти за изпълнението на мерките, целите и приоритетите в ПИР 2021 – 2027 г. Това „развитие“ се оценява косвено и по размера на усвоените средства за проекти през отчетния период, както и конкретните видове източници на финансиране. Специфична иновация тук, **е представената „кумулятивна“ картина за устойчивост и връзка между проектите през последователните години, а така също и усвоените общо за периода 2021 – 2025 год. средства по видове финансови източници.** По този начин е постигната както относителна оценка между действията по изпълнението през отделните години, но има възможност за проследяване хода на изпълнение на ПИРО през 2025г.

В заключителната част на Доклада за наблюдение на изпълнението на ПИРО за 2025 г. са систематизирани редица основни заключения и препоръки. Те имат за цел не само подобряване на резултатите от изпълнението на ПИРО, но и на процедурата в община Ценово, съобразно конкретните външни социално-икономически условия и организацията на работа в

общината. Въз основа на сравнението между резултатите от изпълнените проекти са систематизирани препоръки и за възможно (**при необходимост**) преформулиране както на някои индикатори за оценка, така и на целевите им стойности в края на програмния период.

МЕТОДИ ЗА СЪСТАВЯНЕ И ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДОКЛАДА

При разработването на настоящия доклад за наблюдение на изпълнението на ПИР на община Ценово за 2025 г. са приложени творчески и съобразно конкретните за периода условия в Общината следните препоръчвани методи (фази) за съставяне на подобни документи за оценка на регионално и местно развитие:

- **Пряко наблюдение** на територията и администрацията на Общината
- **Проучване** на необходимата базова информация и статистически данни за периода;
- **Анализ и оценка** на събраните данни, факти и информация, **формулиране** на изводи за резултатите и нивото на изпълнение на ПИР, както и **предложение** за подобряване на изпълнението на Плана до края на програмния период;
- **Съгласуване** на резултатите от доклада с експертите в общинската администрация и управленското „тяло“, **обратна връзка** от тях и отчитане в разработката на препоръките за подобряване на доклада.

При планиране на структурата и съдържанието на информационния масив за изготвяне на доклада за наблюдение на изпълнението на ПИР – Ценово за 2025 г. са взети предвид изискванията на ППЗРР и препоръките в Наръчника за осъществяване на наблюдението на ПИРО, изготвен по Проект № BG 05SFOP001-2.025-0107 на „Фондация за прозрачни регламенти“ - София.¹

В процеса на разработване на самия доклад са използвани също и апробирани от нас като много подходящи стандартни информационни източници: ППЗРР, МУ на МРРБ от 2020 г., ПИРО Ценово 2021-2027 г.; доклади за наблюдение на изпълнението на Плана от изминали периоди преди 2025 г.; отчети за капиталовите разходи за 2024 и 2025 год.; справки на ТСБ – Русе, системата за електронни услуги на ДФ „Земеделие“, „Internet“ страница на община Ценово, Областна дирекция „Земеделие“ – Русе, Национална служба за съвети в земеделието – офис Русе, Областен информационен център - Русе, ИСУН 2020, справки на ВиК дружество и училищата в община Ценово, въпросници, попълнени от общински служители и данни от общината и др.

Както вече отбелязахме, някои от данните в отделни части на анализа за икономиката и демографията на общината е възможно да са следствие от прогноза във времето от 2024 г. към 2025 г., тъй като НСИ не разполага с по-актуални обработени данни за състоянието на икономиката. Такива случаи има например в някои данни в Таблица 1 и 2 от ТСБ „Север“ – Русе. Навсякъде в годишния доклад са използвани последни актуални данни, предоставени от посочените по-горе институции на официалната статистика и местни информационни източници от община Ценово, училищата, здравните служби и други институции.

¹ / Проект № BG 05SFOP001-2.025-0107 на „Фондация за прозрачни регламенти“, „Наръчник“ за практическо поведение за осъществяване на ежегодно наблюдение на изпълнението на ПИРО“ като методическо помагало.

Раздел 1. ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ 2021 – 2027 г. НА ОБЩИНА ЦЕНОВО И ПРОМЕНЕТЕ В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ УСЛОВИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА ПРЕЗ 2024 – 2025 Г.

Социално-икономическите условия на територията на общините определят тенденциите и специфичните особености за развитие на бизнеса и общностите. Следователно, анализът на промените в тези условия е необходимо условие за актуализацията на ПИРО след провеждане на междинна оценка, но при условие за идентифицирани промени в основните фактори.

Съгласно Закона за регионалното развитие и Правилника за неговото прилагане (ППЗРР съгласно чл. 22, ПМС 183 / 04.08.2020 г.), основните фактори влияещи върху необходимостта от актуализиране на ПИРО са доказани от МО изменения в околната правна и програмна рамка на регионалната политика в ЕС, като:

- Промени в правната рамка за реализация на регионалната политика в ЕС и страните членки към началото на периода на ПИРО;
- Промени в стратегическата програмна рамка на регионалната политика в България, особено по отношение на връзките „Тор – Down” от една страна между регионите NUTS 2 и NUTS 3 (район за планиране – административна област), а от друга страна между NUTS 3 и NUTS 4 (административна област – община);
- Промени в конкретните икономически и социални условия на страната като цяло, както и на местно равнище като състояние на бизнеса, на местните общности, стабилност на бюджета и др. в общината.

Първият два фактора се характеризират (1) със **свързано законодателство и/или право на ЕС и в частност, на Р. България и (2) с промените в секторни стратегии и програми**, които биха оказали влияние върху изпълнението на ПИРО. През 2024 – 2025 г. няма регистрирани промени по отношение на правната рамка, но е налице е известно забавяне при приемането на стратегически документи за развитие на земеделието и селските райони на национално ниво.

Отрицателно влияние има войната в Украйна и политическата нестабилност в страната, през периода 2022 – 2024 г. довела до общо пет служебни и редовно избрани правителства. Горепосочените фактори водят до нарушаване на ритъма в работата на държавната администрация, включително при изпълнението на програмите, съфинансирани от ЕС и подготовката за новия програмен период

Друга особеност е, че през периода 2022 – 2025 г. продължава тенденцията за ръст на възнагражденията. Паралелно с това се наблюдава и възстановяване на пазара на труда, като безработицата постепенно намалява до нивата си отпреди началото на Covid пандемията. Но, налице е стагнация на икономиката в ЕС и това може да доведе до ограничения на стопанската активност и социалното развитие, което поставят под риск развитието на общините в страната.

В следващите подраздели са представени основни изводи и данни за социално-икономическото състояние на община Ценово, за да се идентифицират промените към 2024 – 2025 год. Направени са сравнения между базовите стойности на индикаторите за оценка на изпълнението и тези, идентифицирани през 2025 г., така че да се проследят евентуални промени в социално-икономическото състояние на общината и посоката им.

В следващия раздел са представени основните изводи от анализа на социално-икономическите промени, настъпили в община Ценово през 2024 и 2025 год., които са оказвали влияние върху степента на изпълнение на ПИРО през целевата 2025 г. По този начин може да се идентифицират и прогнозираните възможните рискове в развитието на общината.

1.1. ДЕМОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЩИНА ЦЕНОВО КЪМ 2025 Г.

Поради липсата на актуални данни на НСИ за някои показатели за 2025 год., оценката за демографската обстановка в общината се разглежда като продължение на тренда от 2024 г. Липсата на пълна информация от официалната статистика за социално-икономическото състояние е компенсирана чрез вътрешна информация от община Ценово за пазара на труда, за сферата на образованието и здравеопазването, за социалната сфера и други през 2024 г.

По принцип, община Ценово, както и съседната община Борово се характеризира с малък брой население. В края на отчетния период (2024 г.) се наблюдава спад на населението на общината спрямо 2021 г., от **4 604 до 3 952 души**, т.е. с **14,17 %**. В най-голяма степен този спад в населението през периода 2021–2024 год. се дължи на населението в подтрудолюбна възраст (**спад 15,61 %**) и на населението в трудолюбна възраст (**спад 17,56 %**).

Това определено е твърде тревожен признак за демографското състояние, а в перспектива и за състоянието на пазара на труда. Вероятно, определяща причина може да е предимствата на община Бяла и естествено – на областния център гр. Русе за пазара на труда. Възможна причина е също административното увеличение на възрастта за пенсиониране.

Таблица 1.
Основни демографски показатели за община Ценово за периода 2021 - 2025

Показател	Календарна година				
	2021	2022	2023	2024	2025 – прогноза
Население на общината към 31.12 общо, броя	4 604	4 150	4 071	3 952	3 817
Население в подтрудолюбна възраст (под 15 г.), броя	494	414	425	417	394
Население в трудолюбна възраст (15 – 64 г.), броя	2 404	2 088	2 051	1 982	1 879
Население в надтрудолюбна възраст (над 64 г.), броя	1 706	1 648	1 595	1 553	1 531
Относителен дял населението на под / и над трудолюбна възраст спрямо общото, %	52,2	49,69	49,61	49,84	48,88
Относителен дял на подтрудолюбното население спрямо общото население, %	13,11	9,98	10,44	10,55	9,51
Относителен дял на населението под 15 и над 65 и повече год. спрямо населението от 15 до 64 г., %. (Коефициент на възрастова зависимост)	58,19	85,52	98,49	99,39	110,85
Относителен дял на населението във възрастовата група 15 – 19 и възрастовата група 60-64, % (Коефициент на демографско заместване)	76,08	81,80	36	34	28,66

Източник: ТСБ - Русе, собствени пресмятания

Коефициентът на възрастова зависимост за 2024 г., измерващ броя на лицата от населението в „зависимите“ възрасти (общо населението под 15 и на 65 и повече години) и населението в „независимите“ възрасти (от 15 до 64 години), спрямо останалата част от населението, **по данни от НСИ е 99,39 %** и е значително по-голям спрямо 2021 г. Този коефициент показва както **застаряването на населението, така и недостатъчния темп на младите хора на прага на вливане в работната сила на общината.**

За 2024 г. коефициентът на демографско заместване, който показва делът на лицата, влизачи в трудоспособна възраст спрямо тези, излизачи от нея е **34 %** като намалява с **44,69 %** спрямо началото на програмния период 2021 – 2027 г. Тази неблагоприятна тенденция показва, че за проблемите с намирането на кадри за икономиката в общината трябва да се търсят подходящи идеи и подходи за тяхното решаване в периода 2026 – 2027 г. и до 2030 год.

Стойността на показателите за **2025 г. в Таблица 1** са прогнозни, тъй като ще бъдат известни от НСИ в края на м. Април 2026 г. Прогнозните стойности са пресметнати по екстраполация на данните за периода 2021 – 2025 г., получени от стандартен модел тип Grindline на EXCEL.

На база на изложената и анализирана във възможната степен информация може да се направи изводът, че община Ценово е до известна степен непривлекателна за миграция. За съжаление в периода след 2021 г. се наблюдава тенденция за намаление на населението общо за общината и на населението в трудоспособна възраст. Намалява също делът на подтрудоспособното население спрямо общото население на Общината. Налице е неблагоприятна тенденция за увеличаване на коефициента на възрастова зависимост на населението и намаляване на относителния дял на лицата, които влизат в трудоспособна възраст спрямо тези, които се пенсионират над 65 години.

1.2. ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЦЕНОВО

По отношение на общинската икономика може да се отбележи, че се наблюдава тенденция за увеличаване на стопанските показатели след 2021 и 2022 г. спрямо „пандемичната“ 2020 год. Това се затвърждава от официалните статистически данни на НСИ – **Таблица 2.**

Таблица 2.

Ключови икономически показатели на община Ценово за периода 2021 – 2025 г.

Показател	Календарна година				
	2021	2022	2023	2024	2025 - прогноза
Общ брой предприятия в общината	182	236	237	233	253
Общ брой заети лица в общината	399	477	489	475	508
Произведена продукция от всички икономически сектори, хил. лв.	30 833	37 333	35 279	34 641	36 736
Нетни приходи от продажби, хил. лв.	34 891	50 940	42 068	34 794	41 048
Разходи за придобиване на ДМА, хил. лв.	7 927	8 143	12 506	10 621	12 027

Източник: ТСБ - Север, Отдел „Статистически изследвания – Русе“

Както се вижда от **Таблица 2**, за периода 2021 – 2024 год. е налице устойчива тенденция

за ръст на всички ключови икономически показатели на община Ценово Общият брой на нефинансовите предприятия нараства през 2024 год. с **28,02 % спрямо 2021 год.** Аналогично, общият брой заети в Общината за този период се увеличава с **19,05 %**. Устойчив ръст се наблюдава за произведената продукция, като през 2024 г. стойността се увеличава с **18,35 %** спрямо „началната“ 2021 година. Що се отнася до инвестициите, в частност разходите за придобиване на ДМА, и тук през 2024 год. има забележим ръст от **33,99 %** спрямо 2020 год.

Показателят „нетни приходи от продажби“ обаче търпи забележим спад в края на периода 2021 – 2024 г., като формално през 2024 г. няма ръст спрямо 2021 год. Това вероятно се дължи на зависимостта от земеделието, където резултатите за 2022 г. са изключително високи поради екстремно високите цени на реализация на зърнените култури, но войната в Украйна и срива на цените през 2024 г. е довела до рязък спад на приходите от продажби в земеделието. Поради това, при следващия годишен доклад за изпълнението на ПИРО Ценово и анализа на икономическите данни за 2026 г., ще може да се конкретизира темпа на приходите от продажби в икономиката.

Съгласно информацията от НСИ, може да се оцени, че с най-голямо значение за местната икономика е земеделието (селско стопанство, горско и рибно стопанство). По данни на Общинска служба „Земеделие“ – Ценово Русе, общата площ на наблюдаваните полски култури през 2025 г. за територията на община Ценово е **130,88 хил. дка**, от които **89,11 хил. дка** зърнени култури (т.е. **68,09 %** от площта с полски култури) и **47,708 хил. дка** технически култури (**31,91 %** от площта с полски култури). Площите с трайни насаждения през 2025 год. са **6,248 хил. дка** като бележат ръст спрямо 2024 год. на младите насаждения. Площта, заета от зеленчуци е **общо 45 дка**. Регистрирани са 206 земеделски стопанства при 222 броя според Доклада за 2022 год., т.е. отчита се **минимален спад от 7,20 %** спрямо началото на програмния период 2021 – 2027 г.

Таблица 2 (А)

Размер на едно животновъдно стопанство по видове животни, броя

	Свине	Млечни крави и биволи	Птици	Кокошки носачки	Зайци	Пчелни семејства
Община Ценово	203,1	31,0	82,3	40,4	13,1	58,3
Област Русе	1541,4	25,7	1969	-	16,6	91,7
Северен централен район (СЦР)	994,1	27,7	2439	64,4	16,7	90,4

Наша идея и пресмятания по първична информация, предоставена от ОД „Земеделие“ - Русе

От Таблица 2 (А) за периода 2022 – 2023 год. се вижда, че животновъдството в общината изостава в сравнение със стопанствата в Област Русе и СЦР. Най-чувствително е това при кравите за мляко, където са закрити няколко кравеферми. Тревожи ниският среден брой крави в едно стопанство, като се има предвид, че екзистенц-минимумът по рентабилност на най-малките животновъдни стопанства е 50 животни в една кравеферма.

Делът на преработващата промишленост в община Ценово е сравнително малък. Налице са няколко предприятия за преработка на дървесина и селскостопански продукти. Успешно се развива изграденото модерно предприятие за съхраняване и преработка на плодове и зеленчуци в с. Новград, което разширява дейността си чрез нови проекти за автоматизация на дейността, за напояване и предпазване от градушки.

Интересът към производството на плодове би могъл да се увеличи, ако се постигне напредък в сдружаването на земеделски производители от Община Ценово за маркетинг и първична преработка на продукцията. За съжаление, няма примери за това, въпреки че би подкрепило дейността по преработка на плодове в община Ценово.

1.3. ПАЗАР НА ТРУДА

През 2024 и 2025 година пазарът на труда в община Ценово се характеризира с **намаляване на регистрираната безработица** спрямо годините от началото на програмния период. По данни на дирекция „Бюро по труда“ – Бяла броят безработни лица от 240 души за 2025 г. **намалява с 39,79 % спрямо 2021 год. (Таблица 3)**

За първите три години от периода 2021 – 2025 г. се увеличава броят разкрити нови работни места в община Ценово с годишен ръст от 25 – 30 %. За съжаление, за 2025 год. този показател показва рязко намаляване до 77 нови работни места, от които 21 места са предложени от работодатели от частния сектор.

Таблица 3.

Състояние на пазара на труда за община Ценово за 2021-2025 г.

Показател	Календарна година				
	2021	2022	2023	2024 ²	2025
Регистрирани безработни лица – броя	398	328	303	280	240
Разкрити нови работни места, броя	119	153	183	-	77
Коефициент на безработица, %	22,4	18,5	18,5	17,6	15,1

Източник: Доклади за изпълнение на ПИРО, ДБТ – Бяла и НСИ

През 2025 год. за сключени общо 57 броя договора с безработни лица по мерки и програми за насърчаване на заетостта, от които 25 души са включени в мерки и програми за заетост по закона за насърчаване на заетостта (ЗНЗ) и 32 души по мерки на Програма РЧР.

Впечатляващ е устойчивият ръст за намаляване на коефициента на безработица. Към края на 2025 год. равнището на безработица намалява до 15,1 % при ниво от 22,4 % през 2021 год., т.е. **има намаление от 32,59 % за период от 4 години**. Този показател е по-добър спрямо **най-високото за Област Русе равнище от 18 – 19 % за община Борово**, но остава много над равнището за някои от останалите малки „селски“ общини от Област Русе, като **например 7,86 % за община Сливо поле (2024 г.) и 5 – 6 % за община Иваново за този период**.

През 2024 и 2025 г. на територията на община Ценово са реализирани договори за заетост по редица програми като: Национална програма за заетост и обучение на хора с трайни увреждания; НП „Помощ за пенсиониране“; Програма за обучение и заетост на продължително безработни лица; „Асистент на хора с увреждания“; Регионална програма за обучение и заетост. В рамките на ОПРЧР и оперативни програми за заетост, през 2023 г. на територията на общината се изпълнява проектът: „Нова възможност за заетост“. Конкретни данни за продължителността на заетост (човекочасове) и изразходваните средства са посочени в Мярка 2.1. – Раздел 4.1.

1.3. СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ

• ОБРАЗОВАНИЕ

Община Ценово отделя сериозно внимание на образователното дело, което е важно за развитието на общността. Осигурява се автобусен транспорт за децата от училищата и

² / Данните са за м. Юни 2025 г.

детските градини и се ремонтират и поддържат сградите и отоплителните инсталация.

Състоянието и инфраструктура на образователната система в община Ценово за учебната 2025/2026 г. е без съществени изменения спрямо началото на програмния период. Броят на детските градини е непроменен, осигуряващ достатъчно места за желаещите деца. Броят деца в детските градини е без промяна спрямо предходните години – **Таблица 4.**

До 2024/2025 год. се поддържа равнище от 25 броя учители, но за 2025/2026 год. се отчита лек спад до 21,5 броя учители. Регистрира се несъществено намаляване на броя учащи в училищата. В края на периода 2024 / 2026 год. се увеличава броят ученици в индивидуална (самостоятелна) форма на обучение, с тенденция за увеличение на такива случаи през 2025/2026 г. спрямо предната учебна година.

Таблица 4.

Ключови показатели на образованието в община Ценово

Показател	Учебна година				
	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025	2025/2026
Детски градини, броя	4	4	4	4	4
Педагогически персонал в детски градини, бр.	10	10	10	10	10
Места на 100 деца в детски градини, броя	121	114	114	108	108
Деца в детските градини, броя	99	96	101	89	92
Места в детските градини, броя	120	114	114	108	108
Училища на територията на общината, броя	4	4	4	4	4
Учители в общообразователни училища, броя	25	25	25	27	21,5
Учащи в общообразователни училища, броя	150	157	155	148 + 3 самост.	140 + 9 самост.

Източник: Информация от община Ценово, Собствени пресмятания

В училищата на територията на община Ценово през 2025 г. са изпълнени общо 16 проекта по национални програми и по други местни програми (средно по три проекта в училище) на обща стойност 272,90 хил. лв. Най-успешни в проектната дейност са училищата в с. Ценово и с. Долна Студена, с общо 11 проекта, 7 за с. Ценово и 4 за с. Долна Студена.

Интензивната проектна дейност позволява да се осигури достатъчно компютърно и друго оборудване в училищата. В трите училища за 160 ученика са осигурени 55 компютъра, с 10 класни стаи с компютри с общо 88 места с достъп до Internet, т.е. 55 компютъра с Internet за 100 ученика. **По този показател Община Ценово е на едно от челните места в Област Русе.**

• ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

На територията на общината действат 4 (четири) амбулатории за първична извънболнична медицинска помощ (АПМП) – индивидуални практики и две амбулатории за първична извънболнична дентална помощ. При население на общината от средно 3900 жители за 2024/2025 год., средният брой жители на един лекар и дентист е 650 души. По този показател община Ценово „стои“ по-добре от някои други общини в област Русе, където се наблюдава наситеност от един личен лекар на 1660 население на общината.

Може да се изтъкне, че през последните години е налице превантивна здравна политика сред населението. Например през 2024 и 2025 г. продължава добрата практика за съвместно изследване за **туморен маркер на простатата** на мъже от общината с Ротари клуб Русе. Назначеният здравен медиатор е консултирал общо 187 граждани. Организиран са кампании за популяризиране на „Електронно здравно досие“ и приложение „е-Здраве“ сред 148 жители на Общината. Поддържат се функциониращи 7 здравни кабинети в училища и детски градини.

• ЧИТАЛИЩНА ДЕЙНОСТ

Важно място в системата на културата в община Ценово имат читалищата, които са гарант и основен участник за устойчивото развитие на самодейността в Общината.

През 2024 и 2025 год. са изпълнявани общо 8 (**осем**) проекта по програми за развитие на библиотеките и за т.нар. „дигитални клубове“, на стойност общо 87,21 хил. лв. за 2025 год., с участието в проектите на общо 7 (седем) читалищни активисти.

За 2025 год. общо 104 участника от читалищата са участвали в 82 местни, регионални и национални прояви на самодейността, с ударение в традиционния фестивал „Ценово пее е танцува“. През годината са организирани общо 14 броя значими тематични изложби на читалищната дейност. С на-активно участие в проектите може да се отчетат читалищата в с. Ценово и с. Новград, с общ обем проектна дейност от 51,81 хил. лв., участие на читалище Ценово в 4 изложби, 61 прояви и 60 участника за последната 2025 година.

• СОЦИАЛНИ УСЛУГИ

През 2024 и 2025 год. в Община Ценово се предоставят социални услуги в два центъра:

1. „**Център за обществена подкрепа**“ (ЦОП), който има капацитет от **20 потребители**, но средномесечната му заетост през 2024 и 2025 год. е **46 потребители**. ЦОП осигурява „общодостъпни“ услуги „Информирание, консултиране и обучение“ и „Мобилна превантивна общностна дейност“. Втората група услуги от ЦОП са: „Терапия и рехабилитация“, „Информирание и консултиране“; „Обучение за придобиване на умения“, „Застъпничество и посредничество“.

2. „**Дневен център за пълнолетни лица с увреждания**“ (ДЦПЛУ), с капацитет **10 потребители**, но средно месечната му заетост през 2024 и 2025 г. е **19 лица** потребители. Предоставя специализирани социални услуги: „Дневни грижи“; „Информирание и консултиране“; „Застъпничество и посредничество“; „Обучение за придобиване на умения“; „Подкрепа за придобиване на трудови умения“. Поради увеличаване брой на потребителите в ДЦПЛУ е построена „Пристройка към съществуваща обществено-обслужваща сграда“.

Община Ценово предоставя и услуга „Асистентска подкрепа“ - специализирана социална услуга, която включва ежедневна почасова подкрепа в домашна среда. Услугите имат капацитет за **20 бр. субсидирани потребители и 7 бр. лични асистенти**, като през 2024 и 2025 год. са обхванати почасово **средно 64 потребители от Общината**.

По „**Механизъм лична помощ**“ през 2024 и 2025 г. средномесечно са обслужвани по 58 лица чрез финансиране от Агенция за социално подпомагане (АСП).

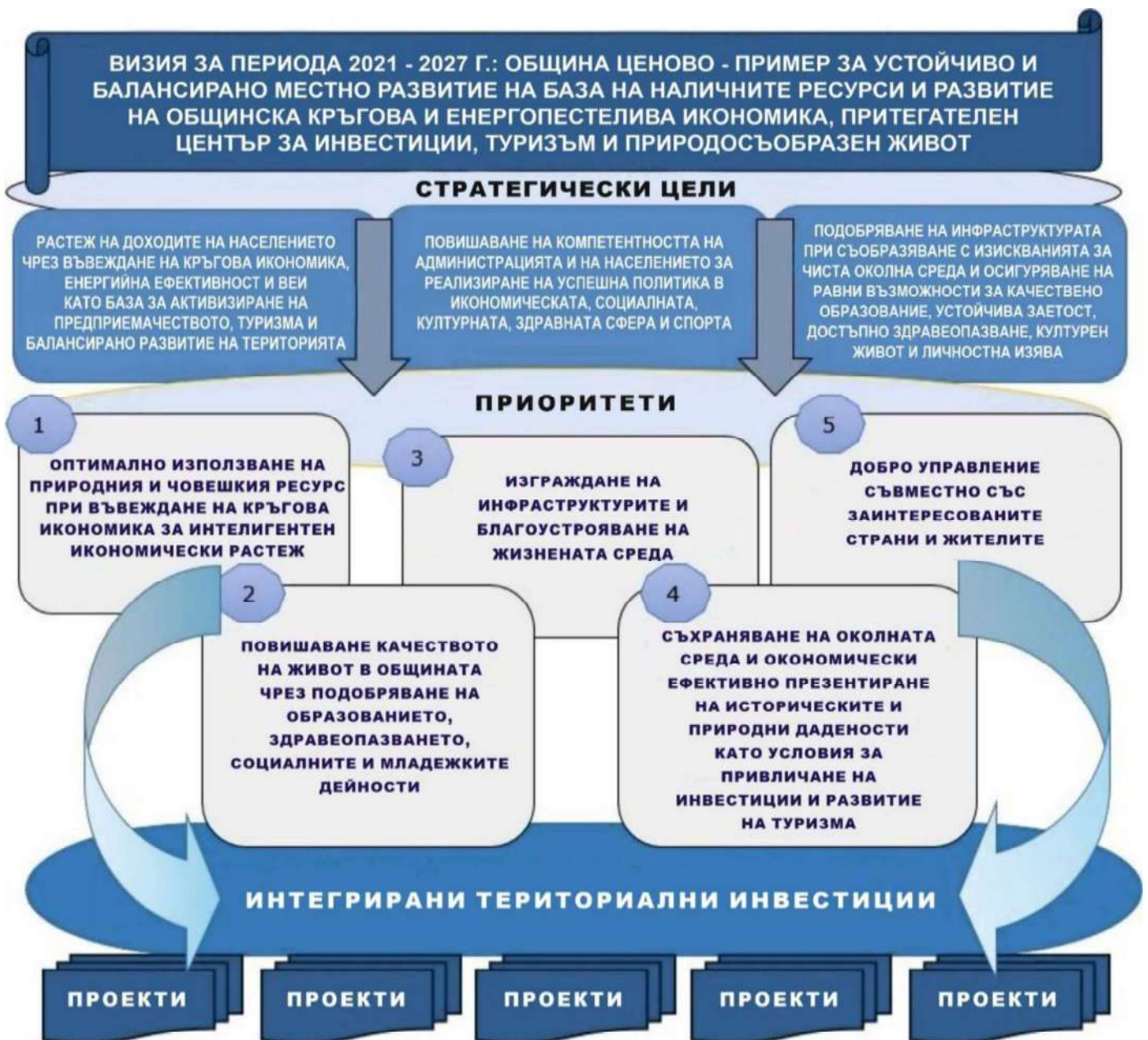
През 2024 и 2025 г. в община Ценово функционират три кухни на „Домашен социален патронаж“ в селата Ценово, Новград и Караманово. Те обслужват деветте населени места на общината. Капацитетът на услугата е **240 потребители**. Средномесечно през 2024 и 2025 г. от услугата са се възползвали **142 потребители с частично финансиране** от Общината.

2. ОЦЕНКА НА ПОСТИГНАТИЯ НАПРЕДЪК ПРЕЗ 2025 Г. ПО ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА (ПИРО) 2021 – 2027 Г. И ПРОМЕНЕТЕ В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ УСЛОВИЯ ЗА РАЗВИТИЕ

2.1. СТРУКТУРА НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ В П И Р О – ЦЕНОВО

Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО цели осигуряването на ефективно изпълнение на плана, с оглед постигане на целите за интегрирано устойчиво местно развитие и ефикасно разходване на ресурсите за реализация на планираните дейности и проекти. Предмет на наблюдението и оценката е изпълнението на целите и приоритетите на плана на основата на резултатите от изпълнението на мерките и проектите, включени в Програмата за реализация на плана и на база на индикатори за наблюдение и оценка.

Източник: Собствена схема по стратегическата рамка на община Ценово

Фигура 1. Структура на целите и приоритетите на ПИРО – Ценово

2.2. ОЦЕНКА НА НАПРЕДЪКА ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО ЗА 2025 Г. НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ПИРО – ЦЕНОВО

Напредъкът по изпълнението на целите и приоритетите (фигура 1) се осъществява на практика на две стъпки (етажа). Глобалната оценка се реализира по индикатори за изпълнението, чиито характер е регламентиран от Наредбата за изпълнение на ЗРР (НИЗРР). Резултатите от този вид оценка са изложени по-долу въз основа на изследваните индикатори в Таблицы 5, 6 (А) и 6 (Б). Постигането на целите и приоритетите се оценява допълнително и „Отдолу – Нагоре“ по степента на реализиране на общо **21 мерки в ПИРО**, чиято степен на постигане се оценява косвено чрез броя на успешно изпълнените проекти по всяка мярка и размера на усвоените средства за проектите/мярката.

Системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на плана, въз основа на събраната обективна информация и данни, отчита напредъка и степента на постигане на целите и приоритетите за развитие на общината по физически и финансови характеристики.

Индикаторите за резултат отчитат изпълнението на стратегическите цели и имат значение за цялостната оценка на ефективността на плана. Както се вижда от Таблица 5, те имат обобщаващ характер и като такива се „извличат“ от обобщаваща статистическа информация с финансов и икономически характер - виж Таблица 1 и 2 в Раздел 1. Като допълнителни индикатори за резултат може да се използват оценки за разширяване на производството и бизнеса. Следователно, индикаторите за резултат оценяват въздействието върху целевата общност и нейните дейности. Също така, те отразяват очаквания синергичен ефект от изпълнението на заложените мерки по приоритетни направления, анализът на които е показан в Раздел 4. В този смисъл, те надграждат индикаторите за продукт, като стремежът е да оценят цялостно ситуацията в общината.

Индикаторите за продукт се отнасят до наблюдението и оценката на изпълнението на определени мерки и оттам – на приоритети. По някои от приоритетите те могат да се отнасят за предвидени или изпълнявани конкретни проекти с важно значение за развитието на територията на общината. Те осигуряват обективност по отношение на оценките и изводите за конкретните постижения при реализацията на приоритетите и постигнатото пряко въздействие в съответната област. Ако сравнението между тяхната стойност и целевата стойност в края на изпълнение на ПИРО е негативно, това налага или ускоряване на действията по изпълнението на мерки/приоритети или (понякога) необходимост от актуализиране на целевата стойност.

Като инструмент за набиране на информация и сравняване с целевите стойности на индикаторите могат да се използват както проучвания за социално-икономическо развитие на територията, така и анкети за удовлетвореността от прилагането на ПИРО. Те могат да се използват и като основа за разработването на една комплексна анкета за оценка на мнението на всички заинтересовани страни за *добавената стойност от изпълнението на ПИРО* и (евентуално) за промяна в направлението на развитие за новия програмен период.

В следващите таблици са представени заложените в ПИР на община Ценово индикатори, посочени са техните базови стойности, стойностите отчетени в годишния доклад и целевите стойности за 2027 г., като така се проследява постигнатия напредък. Този напредък се доизяснява чрез междинната оценка (МО) на изпълнението на ПИРО от есента на 2024 г. Въз основа на МО са формулирани конкретни препоръки за по-нататъшното развитие на община Ценово до края на програмния период 2021 – 2027 г. на изпълнение.

Таблица 5.

Изпълнение на индикаторите за резултат за оценка на постигането на целите в ПИРО – Ценово

№/ ред	Наименование на индикатора, мярка, източник на информация	Базова стойност, (година)	Стойност за 2025 - екстраполяция	Целева стойност 2027	Изпълнение на индикатора, %
	Стратегическа цел 1. Растеж на доходите на населението чрез въвеждане на кръгова икономика, енергийна ефективност и ВЕИ като база за активизиране на предприемачеството, на туризма и балансирано развитие на територията				
1.1	Средна годишна заплата в общината, лв. (НСИ)	10 438 (2021)	15 277 (2024)	8 000	100
1.2	Относителен дял на средната работна заплата, спрямо област Русе, %	67,6 (2021)	57,24 (2025)	74	77,4
1.3	Нетни приходи от дейността на предприятията на един жител, средногодишно, хил. лв. (НСИ)	7, 56 (2021)	8,76 (2024)	7,50	100
	Стратегическа цел 2. Повишаване компетентността на администрацията и на населението за реализиране на успешна политика в социално-икономическата, културна и здравна сфера и спорта				
2.1	Среден успех на учениците по БЕЛ от НВО след 7-и клас. (В общината няма средни училища, подходящ е успехът от НВО след 7-и клас)	53,35 за 2024/2025 г. средно за НВО	53,35	58,68 При + 10 % спрямо 2025	Нов индикатор от 2024
	Стратегическа цел 3. Подобряване на инфраструктурата при съобразяване с изискванията за чиста околна среда и осигуряване на равни възможности за качествено образование, устойчива заетост, достъпно здравеопазване, културен живот и личностна изява				
3.1	Относителен дял от общите инвестиции за инфраструктура от бюджета на общината, % , с натрупване (Общината)	20 % (2019)	45,2 % виж Мярка 3.1	30 %	100
	Забележка:				
	1. Отчетните данни за Стратегическа цел 1 за 2025 год. – апроксимация				
	2. Нетните приходи от дейността на един жител от населението са прогнозни поради чрез апроксимация на данни от НСИ за 2024 г.				

Източник: Доклад 2002, Справки, НСИ, Община Ценово, Дирекция „Бюро по труда“

Таблица 6 (А)

Изпълнение на индикаторите за продукт за оценка на постигането на приоритетите в ПИРО – Ценово

№/ред	Наименование на индикатора, мярка, източник на информация	Базова стойност (година)	Стойност за 2024 / 2025 г.	Целева стойност 2027	Относително изпълнение, %
Приоритет 1. Оптимално използване на природния и човешкия ресурс при въвеждане на кръгова икономика за интелигентен икономически растеж					
1.1	Брой подкрепени предприятия (ИСУН, МЗХ), броя с натрупване	0 (2020)	10	10	100
1.2	Брой предприятия в общината, общо, (НСИ)	167 (2018)	233 (2024)	170	100
1.3	Произведена продукция, хил. лв. (Н С И)	21 575 (2018)	34 641 (2024)	24 000	100
1.4	Приходи от дейността, хил. лв., (Н С И)	34 303 (2018)	34 891 (2024)	37 000	94,3
1.5	Нетни приходи от продажби, хил. лв. (Н С И)	26 580 (2018)	34 794 (2024)	29 000	100
1.6	Дълготрайни материални активи , хил. лв. (Н С И)	21 499 (2018)	28 590 (2024)	29 211	100
1.7	Брой иновативни проекти, броя (ИСУН) – ВЕИ, преработка земеделие	0 (2020)	1 – „Агрола“ 3 ВЕИ	5	80
Приоритет 2. Повишаване качеството на живот чрез подобряване на образованието, здравеопазването, социалните и младежки дейности					
2.1	Безработни, включени в обучения за проф. квалификация (ДБТ Бяла)	33 (2019)	50 в различни форми	280 за 7 г., т.е. 40 души/год.	100
2.2	Заети лица, включени в обучения за проф. квалификация (брой/год.)	0 (2019)	179 от НССЗ 143 консулт.	70 за 7 год., (10 души год.)	100
2.3	Организиране на депо от животоспасяващи лекарства и уреди в пощи и кметства без лекарска практика, броя (Община Ценово)	0 (2020)	0	3	0
2.4	Лица, получили квалиф. за работа с лекарствени средства в депата с животоспасяващи лекарства в кметства без лекарска практика, брой	0 (2020)	0	3	0
2.5	Създадени социални предприятия, броя (община Ценово, регистри)	0 (2019)	0	1	0
2.6	Регистрирани спортни клубове, броя (Община Ценово), с натрупване	5 (2020)	8	7	100

Източник: Доклад 2022, Справки НСИ, Община Ценово

Таблица 6 (Б)

Продължение таблица за индикаторите за продукт за оценка постигането на приоритетите в ПИРО – Ценово

№ ред	Наименование на индикатора, мярка, източник на информация	Базова стойност (год.)	Стойност за 2024/25 г.	Целева стойност 2027	Относително изпълнение, %
Приоритет 3. Изграждане на инфраструктурите и благоустрояване на околната среда					
3.1	Рехабилитирана пътна настилка, част от общинската мрежа, км (община)	0 (2020)	12,62 км (2024)	12	100
3.2	Рехабилитирана улична настилка в общината, км (натрупване)	0 (2020)	9,34 + 1,5 = 10,84	15	72,27
3.3	Брой изпълнени проекти за нови и рехабилитирани пешеходни пространства, броя (община Ценово)	0 (2020)	4 съгл. отчет на Г-н Кмета	5	80
3.4	Брой изпълнени проекти подобряване качеството и достъпа питейна вода	0 (2020)	2 кандидатура ПУДОС	1	50 (план 2026)
3.5	Намаляване загубите на вода при пренос във водопроводната мрежа, %	53,05 (2019)	51,32	45	21,50 % (бавно)
3.6	Санирани общински сгради с мерки за енергийна ефективност, броя, с натрупване	0 (2020)	1 – санирани 4 - ВЕИ	5	80
3.7	Реновирани образователни обекти, броя, натрупване: До 2023 г. – 2 броя; осн. Ремонт – ОУ – Д.Студена и Ценово; (общо 4)	0 (2020)	4	5	80
3.8	Реновирани спортни обекти, броя, натрупване (община Ценово), 2025 г. – комплекс за спорт и азвличения	0 (2020)	1 – сп. комплекс и 5 площадки	7	85,7
3.9	Реновирани обекти на културата, броя, натрупване (община): Осн. ремонт чит. Джулюница (2023); Култ. център – Ценово;	0 (2020)	1	7	15
Приоритет 4. Съхраняване на околната среда и икономическо ефективно презентирание на природно-историческите дадености					
4.1	Изграждане на канализация, км (община Ценово, В и К оператор)	0 (2020)	0	15	0
4.2	Изграждане на пречиствателна станция за отпадни води, броя (община)	0 (2020)	0	1	50 (има ПУП-ПП)
4.3	Относителен дял депонирани битови отпадъци спрямо общи , % (общ.)	100 (2018)	734 компостера	60	100
4.4	Туристически фестивали и събития, включени в ЕСТИ, броя (община, ЕСТИ регистър, съгласно: http://rta.tourism.government.bg/TFRegister.aspx)	0 (2020)	1 нов фолклорен събор	3	33,3
4.5	Туристически атракции, включени в ЕСТИ, броя (община Ценово, ЕСТИ регистър, съгласно: http://rta.tourism.government.bg/TFRegister.aspx)	5 (2020)	5	7	71,4

Продължение Таблица 6 (Б)

Приоритет 5. Добро управление съвместно със заинтересованите страни и жителите

5.1	Внедрени нови стандарти / добри практики, броя (община Ценово) До края на 2025 год. 1 добра практика, от 2026 г. – Електронно управление	0 (2020)	1 – карта за обратна връзка	3	66 с електронно управление
5.2	Средногодишен брой обучени служители , броя (община Ценово)	8 (2019)	21	10	100
5.3	Средногодишен брой обучения за служители и учители, броя (Ценово)	20 (2019)	13 + 25 учит.= 38	25	100
5.4	Участия в проекти за интегрирани териториални инвестиции (ИТИ) със съседни общини, броя (община Ценово)	0 (2020)	2 ИТИ + 1 МИРГ 1 – INTERREG	3	100

Източник: Доклад 2024 и 2025 год., Справки ИСУН, НСИ, Община Ценово

В оригиналния план за интегрирано развитие на община Ценово неправилно е заложен индикатор за образованието „Среден успех по Български език и литература (БЕЛ) от Държавния зрелостен изпит (матура) след 12-и клас, тъй като средно училище в общината няма. От нас е предложен индикаторът „Среден успех на училищата от изпита по БЕЛ след 7-и клас от Независимо външно оценяване (НВО).

За 2024/2025 год. от НВО на 7-и клас по БЕЛ и по математика в училищата на община Ценово са получени резултати, дадени по-долу:

Таблица 6 (В)

Резултати от НВО по БЕЛ и по „Математика“ за училищата от община Ценово през 2024 / 2025 учебна година.

	В и д на оценката от НВО		
	Б Е Л	Математика	Средно за двата изпита
Основно училище с. Новград	67,0	58,0	62,50
Основно училище с. Долна Студена	61,88	56,63	59,26
Основно училище с. Караманово	47,83	51,00	49,42
Основно училище с. Ценово	37,50	43,25	40,38
Средна оценка за община Ценово	53,35	43,25	40,38

Раздел 3. АНАЛИЗ НА ДЕЙСТВИЯТА НА КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ НА ОБЩИНАТА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА П И Р О ПРЕЗ 2024 И 2025 ГОДИНА

3.1. МЕРКИ В ОБЩИНА ЦЕНОВО ЗА ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ НА ПИРО 2021 - 2027

- **Мерки за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данни**

Наблюдението на изпълнението на ПИРО Ценово се осъществява посредством заложените в ЗРР инструменти – годишни доклади за изпълнение, междинна оценка за изпълнението на плана в средата на периода и последваща такава. Изграден е механизъм, по който се събират необходимите данни за изготвянето на годишните доклади. Първо се изготвя списък, съдържащ необходимата информация, която следва да бъде събрана за изготвянето на доклада. След това се изпращат официални запитвания с искане за информация до съответните институции (ТСБ, ОДЗ, АЗ и ДБТ, ВиК дружество, и др.). Получената от тези институции информация се систематизира, след което данните се обработват и се извеждат резултати от извършените анализи.

- **Преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на ПИРО през съответната година, както и мерките за преодоляване на тези проблеми**

Значимите за периода 2024 и 2025 год. източници на проблеми, които биха могли да оказват косвено негативно влияние по отношение на изпълнението на плана са били нестабилната политическа среда на национално ниво и донякъде растящата инфлация в периода. Те ограничават възможността за осъществяване на заложените в ПИРО мерки, забавят се и възможностите за финансиране на проекти по различите оперативни програми. Това реално води до проблема, че бенефициентите са подложени на негативните икономически последици от липсата на материали и по-висока инфлация. Това, съответно изисква да се обмислят и подберат подходящи финансови и управленски мерки за мотивиране и пряко улесняване на предприятията от местната икономика да преодоляват посочените трудности през разглеждания период и нататък до края на програмния период.

- **Мерки за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнението на Плана за интегрирано развитие на общината**

Основен източник на информация за изпълнението на ПИРО – Ценово поле е информационната страница (сайтът) на общината. На нея се публикува и информация за хода на изпълняваните инициативи и проекти, както и за резултатите от тях. Прегледът направен от нас, при събиране на необходимата информация **показва, че страницата е полезна за отразяване на проектите и други подобни инициативи за изпълнение на мерки в рамките на ПИРО.** Други способи за информация и публичност на действията по изпълнение на плана са информационни справки, публични дискусии, предоставяне на информация в медии и др.

- **Мерки за постигане на съответствие на ПИРО със секторните политики, планове и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпили промени**

По отношение на програмния период 2021-2027 г., ПИРО Ценово е първият стратегически документ, на базата който се разработват секторни програми и стратегии. Съответствието между тях и ПИРО се осъществява чрез периодичен мониторинг на настъпилите изменения на

съществуващите планове и програми и анализ на новоприетите такива. ПИРО Ценово е в синхрон със секторните политики на местно ниво. Прилага се подход за възлагане на годишните доклади на външни независими и квалифицирани специалисти, с две предимства от това.

Първо, структурата на докладите съответства на структурата на ПИРО, като се анализират изпълнението на проектите и мерките по секторни програми и стратегии за развитието на: **(1) земеделието и преработващите предприятия; (2) социалния капитал, съставен от човешки ресурси и управлението им; (3) пътната и селищната инфраструктура в общината; (4) иновативни технологии с ВЕИ и проекти за ТГС с Окръг Гюргево – Румъния.**

Второ, всеки следващ годишен доклад е обвързан и надгражда предните доклади. Така, към края на всяка година от изпълнението на ПИРО, е налице информация за степента на изпълнение на целите и усвояването на материалните и финансовите ресурси. В резултат, **чрез следване на континуитета** на дейностите може да се улесни разработването на междинна оценка на ПИРО (извършена през 2024 год.), както и за последваща оценка на ПИРО през 2028 год.

- **Приложение на принципа на партньорство**

Принципа на партньорство се прилага посредством изготвената комуникационна стратегия, която е част от ПИРО. Благодарение на това, Общината реализира процеса съвместно с партньорите, при вземането на решения и координирането на техните изпълнения. В процеса на изпълнение на ПИРО са привлечени разнообразни заинтересовани страни – външни организации, административни и консултантски звена, общности (групи) от физически лица, които биха имали интерес от реализацията на този стратегически план. Този иновативен подход намира пряко отражение чрез показаните в резултатите от анкетно проучване в рамките на Доклада за междинна оценка на ПИРО за периода 2021-2023 год.

3.2. Досегашни резултати от извършените оценки на изпълнението на ПИРО преди годишния доклад за периода 01.01. – 31.12.2025 год.

Сегашният годишен доклад за 2025 г. е шестият по ред доклад за наблюдение на изпълнението на ПИРО, след първия доклад за периода 01.01.2021 – 31.12.2021 г., годишните доклади през 2023 и 2024 год. и Доклада за междинна оценка на ПИРО 2021 – 2023 год. в края на 2024 година. Определено **може да се оцени**, че публикуването на предните Доклади за изпълнението на ПИРО на сайта на Общината е изиграло и има и сега важна роля за активизиране на местните заинтересовани страни за по-нататъшното изпълнение на ПИРО – екипите за изпълнение и отчитане на резултатите от проекти по мерките.

Трябва да се оцени по достойнство и възприетият подход на ръководството на община Ценово да изиска, щото насочеността на докладите да „следва“ структурата и индикаторите на ПИРО 2021 – 2027 г. Поради тази **положителна иновация**, в настоящия Доклад за наблюдение на изпълнението на ПИРО през 2025 г. е възприет подходът да се представи паралел със изпълнените проекти през 2024 год. за всяка мярка, като се отрази **континуитета на дейностите** и се представи кумулативната картина за натрупване на разходите за ПИРО мярка след мярка. В това отношение, извършените оценки за наблюдението на изпълнението на ПИРО в досегашните годишни доклади **се различават в положителния смисъл от известни ни случаи от някои общини**, напразно да се търси връзка със структурата на самия План, който се оценява, или дори да не се разработват годишни доклади за наблюдение на изпълнението на ПИРО.

Раздел 4. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МЕРКИТЕ, КОИТО ДОПРИНАСЯТ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ПИРО ЦЕНОВО ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027 Г. С РАЗМЕРА НА УСВОЕНИТЕ СРЕДСТВА ЗА ПЕРИОДА 01.01.2024 – 31.12.2025 Г. И ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ТЯХНОТО ФИНАНСИРАНЕ

4.1. АНАЛИЗ НА ПРОЕКТИТЕ, ИЗПЪЛНЕНИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА МЕРКИТЕ

В тази част на доклада са обобщени резултатите от изпълнението на мерките, предвидени в Плана за интегрирано развитие на община за периода 01.01.2024 г. - 31.12.2025 г. Следвана е структурата, зададена в ПИРО – визия, транспонирана в три стратегически цели, които следва да бъдат постигнати посредством реализацията на конкретни проекти и мерки, групирани в пет приоритетни направления – **Фигура 1 на стр. 15**. Проектите с принос към ПИРО, които са били изпълнени или в процес на изпълнение и оценка през 2024 и 2025 г., са систематизирани по приоритети и мерки на Плана – **Таблица 7 и Раздел 4.2 по-долу**.

Пълният набор от проекти, реализирани през 2024 и 2025 година, са посочени с техните параметри, съгласно ППЗРР (включително източниците на финансиране и усвоените средства за първите две години от периода на изпълнение на ПИРО). Изпълнението на плана може да се разглежда в две направления. Първото е стойността на сключените договори по проектите и инициативите през конкретната година. Второто е реално изплатените средства по тези договори. Това уточнение е важно, защото в края на всяка от разглежданите години са били сключени договори по отделни програми, но в същото време все още не е било извършено плащане по тях. Поради това е налице разминаване между реалното финансово изпълнение, и индикативното такова (на база само сключени договори, без плащания по тях).

Напредъкът в изпълнението на ПИРО през 2024 и 2025 година има количествено измерение от отчетени проекта и инициативи на обща сметна (планова) стойност **51 095 хил. лв., т.е. налице е ръст от 41,22 % спрямо сметната стойност на проектите 36,873 хил. лв. за три години в периода 2021-2023 год.** Реално изплатените средства (местни инвестиции и пари от държавния бюджет и от програмите на ЕСИФ за 2024 и 2025 год. са в размер на общо **20 474,94 хил. лв., което е с 21,34 % повече от разходите за 16 873,67 хил. лв в периода 2021-2023 г.**

По-надолу са представени изпълнените проекти през 2024 и 2025 г. по приоритети и мерки на ПИРО - Ценово. По приложната информация може да се обобщи следното:

Най-голям през 2024 и 2025 год. е относителният дял на разходите по **Мярка 3.1. „Рехабилитация на пътната и уличната инфраструктури в общината“ – 5 243,22 и по Мярка 1.2. „Развитие на интелигентно и устойчиво селско стопанство чрез напояване и внедряване на нови технологии за повишаване на добивите, усвояване на нови сортове, растениевъдство и зеленчукопроизводство, неподвластни на климатичните промени“ - с изпълнение за годината 5 649,40 хил. лв.** Проектите за **тези две водещи мерки** имат разходи общо **10 892,62 хил. лв., т.е. относителен дял от 53,20 %. спрямо разходите за периода. Мярка 3.1** има дял от **25,61 %**, а **Мярка 1.2 – 27,59 %.** от вложените средства за **2024 и 2025 год.**

Общо за периода 2024 – 2025 год. са изпълнени окончателно или са в процес на текущо изпълнение **121 значими** проекта и/или окрупнени организационни, управленски и социални дейности, както следва: за **Приоритет 1 - 36 броя; за Приоритет 2 – 28 броя; за Приоритет 3 – 39 броя; за Приоритет 4 – 15 броя; за Приоритет 5 – 5 броя.** Общата стойност на изпълнените или започнати проекти е **20 474,94 хил. лв., т.е. налице е условно средна стойност от 169,21 хил. лв.** за един проект.

Таблица 7

Разпределение на инвестициите за изпълнение на проекти и мерки по приоритетите на ПИРО – Ценово

№	Проект / инициатива	Сметна стойност (хил. лв.)	Реално средства годината (хил. лв.)	Разпределение на финансовите средства, хил. лв.				
				Държавен бюджет	ЕСИФ и други ОП	Общински бюджет	Собствен принос	Други източници
1	2	3	4	5	6	7	8	9
ПРИОРИТЕТ 1. Оптимално използване на природния и човешкия ресурс при въвеждане на кръгова икономика за интелигентен икономически растеж		46 055,60	11 743,93	256,39	5 760,07	1 147,75	4 579,72	
Мярка 1.1. Утвърждаване на зоните за въздействие като териториални общности със специфични характеристики за успешно социално-икономическо развитие на общината		1 228,37	1 182,20	25,81	16,84	1 139,55		
По годишния доклад за изпълнение за 2021 - 2023 г.		1 133,88	1 133,88			1 133,88		
По годишния доклад за изпълнение за 2024 г.		49,94	24,02	7,18	16,84			
1	Разработване на общ устройствен план (ОУП) на Община Ценово и 2 бр, ПУП на зоните, в рамките на ОУП за специфично предназначение	25,92						
2	Подготовка на предложение за финансиране СВОМР на Местна инициативна рибарска група (МИРГ)	24,02	24,02	7,18	16,84			
По годишния доклад за изпълнение за 2025 г.		44,55	24,30	18,63		5,67		
1	Работа по общ устройствен план, Община Ценово	44,55	24,30	18,63		5,67		
Мярка 1.2. Развитие на интелигентно и устойчиво селско стопанство чрез напояване и внедряване на нови технологии за повишаване на добиви, усвояване нови сортове, растениевъдство и зеленчукопроизводство, неподвластни на климатичните промени		14 396,26	8 418,69	11,40	4 272,10		4 135,19	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
По годишния доклад за изпълнение за 2021 - 2023 г.		8 444,72	2 769,29	11,40	1 447,40		1 310,49	
По годишния доклад за изпълнение за 2024 г.		4 655,30	4 353,16		2 176,58		2 176,58	
1	Проведени от НССЗ – офиси Русе и Бяла 28 консултантски дни - с 53 лица и 1 информационно събитие "Възможности за СПРЗСР 2023-2027 г. и изпълнени проекти по ПРСР 2014-2020г." с 61 участници. Предоставени 100 консултации СПРЗСР							
2	Четири проекта с. Караманово, с. Кривина и с. Долна Студена мярка 6.004 на НПВУ за ССТ и оборудване	2 018,28	2 018,28		1 009,14		1 009.14	
3	Пет проекта в с. Новград, с. Кривина и с. Долна Студена по мярка 6.004 и 6.006 на НПВУ за модернизация на земеделски стопанства	2 637,02	2 334,88		1 167,44		1 167.44	
По годишния доклад за изпълнение за 2025 г.		1 296.24	1 296,24		648,12		648,12	
1	Предоставени от НССЗ общо 143 консултации - с 179 лица за безопасни условия на труд, мярка 6.3, пакети 2.1.2 по ПРСР, 8 пакета за ПД,2 СПРЗСР							
2	Завършен проекта на «Агрола» ЕООД за преработка на плодове в УПИ II, с. Новград, Община Ценово	1 296,24	1 296,24		648,12		648.12	
Мярка 1.3.Насърчаване на предприемачеството и развитие на икономически дейности в нови МСП за оползотворяване на продукцията от селското стопанство, търговията и туризма		4 069.85	1 047,53	219,18	820,15	8,20		
По годишния доклад за изпълнение за 2021 - 2023 г.		3 962,61	974,19	219,18	746,81	8,20		
По годишния доклад за изпълнение за 2024 г.		97,79	73,34		73,34			
1	Стратегия 2024/2027 г. за годишните програми за управление и разпореждане с общинска собственост							

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	Два проекта с. Кривина и с. Долна Студена по мярка 6.013 на НПВУ за стартова помощ на земеделски стопанства	97,79	73,34		73,34			
По годишния доклад за изпълнение за 2025 г.		9.45						
1	Подготовка на тръжни процедури за отдаване под аренда за трайни насаждения - три договора за общо 64,56 дка на арендна цена 8,45 хил. лв., срок 20 години	8,45						
2	Два договора за учредяване право на ползване на 49,77 дка с. Ценово, от тях 1 000 дка за разполагане на пчелин, цена от 100 лв/година за срок от 10 год. и 180,35 дка за 5 год.	1,00						
Мярка 1.4. Подобряване на съществуващия местен микро и малък бизнес чрез стимулиране на кръговата икономика		26 361,12	1 095,51		650,98		444,53	
По годишния доклад за изпълнение за 2021 - 2023 г.		480,92	480,93		336,65		144,28	
По годишния доклад за изпълнение за 2024 г.		7,22						
1	Учредяване договор за право на ползване за 3, 278 дка с. Кривина, от тях 1,00 дка за пчелин	0,20						
2	Тръжни процедури за аренда за трайни насаждения - 2 договора за общо 112,96 дка за арендна цена 7,016 хил. лв,	7,02						
По годишния доклад за изпълнение за 2025 г.		25 872,98	614,58		314,33		300,25	
1	Проект на "Вардмекс" ЕООД 2024 - 2025 г. за технологична и екологична модернизация на ферма	591,12	591,12		295,56		295,56	
2	Проект за здравословна работна среда за заетите в „Ценово солар Плант“ ЕООД	23,46	23,46		18,77		4,69	
3	Проект фотоволтаична електрическа централа (ФЕЦ), за община Ценово – с. Джулюница и с. Пиперково	25 258,40						

1	2	3	4	5	6	7	8	9
ПРИОРИТЕТ 2. Повишаване на качеството на живот чрез подобряване на образованието, здравеопазването, социалните и младежки дейности		7 954,16	6 592,20	4 804,97	523,42	1 261,31		2,50
Мярка 2.1.Осигуряване на дистанционно обучение, квалификация и преквалификация на персонала		2 677,44	1 658,01	1 513,88	128,81	15,32		
По годишния доклад за изпълнение за 2021 - 2023 г.		769,14	769,14	640,33	128,81			
По годишния доклад за изпълнение за 2024 г.		897,58	873,55	873,55				
1	Проект за Информационен и обучителен център, Ценово, сметна стойност от 1908,3 хил. лв. , по план за 2024-2025 г, обучени 20 служители на Общината	897,58	873,55	873,55				
По годишния доклад за изпълнение за 2025 г.		1 010,72	15,32			15,32		
1	Проект за Информационен и обучителен център, Ценово, започнат през 2024 г, със сметна стойност от 1908,30 хил. лв. , за 2024-2025 г,	1 010,72	15,32			15,32		
2	Обучение на общо 21 служители от община Ценово в общо 13 вида обучения, семинари и регионални срещи							
3	Общо 56 участия в общо 32 обучения, семинари и срещи на учители и служители от училища и детски градини							
Мярка 2.2.Провеждане на текущи семинари по нови решения в секторите селско стопанство, туризъм, кръгова икономика, енергийна ефективност и ВЕИ								
По годишния доклад за изпълнение за 2021 - 2023 г.								
По годишния доклад за изпълнение за 2024 г.								
1	Проведени 20 бр. обучения на служители от община Ценово през 2024 г.							
По годишния доклад за изпълнение за 2025 г.								

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Проведена на 11.02.2025 г. от Областен информационен център (ОИЦ) – Русе информационна среща за «Отворени процедури и възможности за европейско финансиране през 2025 г. с участието на 11 представители от Ценово							
Мярка 2.3.Организиране на младежки дейности		11,85	11,85	8,25		3,60		
По годишния доклад за изпълнение за 2021 - 2023 г.		11,85	11,85	8,25		3,60		
По годишния доклад за изпълнение за 2024 г.								
1	Функционирали са 13 групи за занимания по интереси; Организирани са превантивни кампании срещу агресията и тормоза в училище съдействие на МКБППМН							
По годишния доклад за изпълнение за 2025 г.								
1	Временна заетост по програми: "Заетост и обучение на хора с трайни увреждания" (ЗОХТУ), "Помощ за пенсиониране", "Започвам работа - компонент заетост", "Заетост по чл. 10 от закона за насърчаване на заетостта", "Регионална програма за заетост", "Обучение и заетост на продължително безработни лица", Проект "Младежка заетост", Проект "Младежки практики" - общо 199 човекомесеца.							
Мярка 2.4. Подобряване достъпа до здравно обслужване на населението и развитие на здравна инфраструктура		9,25	9,12	7,72		1,40		
По годишния доклад за изпълнение за 2021 - 2023 г.								
По годишния доклад за изпълнение за 2024 г.		7,85	7,75	6,35		1,40		
1	Климатично оборудване за здравен медиатор, с. Ценово, ремонт на здравни кабинети в Детски градини в - с. Новград и - с. Караманово	7,85	7,75	6,65		1,40		
2	Безплатно доброволно тестване за хепатит В и хепатит С на 20 лица от общината							

1	2	3	4	5	6	7	8	9
По годишния доклад за изпълнение за 2025 г.		1,40	1,37	1,37				
1	Климатично оборудване за Здравен център Ценово	1,40	1,37	1,37				
Мярка 2.5. Развитие на услугите в социалната сфера		5 255,62	4 913,22	3 275,12	394,61	1 240,99		2,50
По годишния доклад за изпълнение за 2021 - 2023 г.		824,78	703,47	637,55	23,83	39,59		2,50
По годишния доклад за изпълнение за 2024 г.		1 901,29	1 839,13	1 161,50	370,78	306,85		
1	Закупуване на леки автомобили за ДЦПЛУ, с. Ценово и ДСП с. Новград, както и оборудване за ДСП с. Новград	44,89	43,13	21,13		22,00		
2	Финансова подкрепа за дейност ДСП от Общината	284,85	284,85			284,85		
3	Разходи за делегирани от държавата социални услуги за: Асистентска подкрепа; Механизъм лична помощ; Приемна грижа: Център за обществена подкрепа; Дневен център за лица с увреждания; Граждани с нисък социален статус.	1 200,76	1 140,37	1 140,37				
4	Временна заетост по програми: "Заетост и обучение на хора с трайни увреждания" (ЗОХТУ), "Помощ за пенсиониране", "Започвам работа - компонент заетост", "Заетост по чл. 10 от закона за насърчаване на заетостта", "Регионална програма за заетост", "Обучение и заетост на продължително безработни лица", Проект "Младежка заетост", Проект "Младежки практики" - общо 199 човекомесеца.	370,78	370,78		370,78			
По годишния доклад за изпълнение за 2025 г.		2 529,55	2 370,62	1 476,07		894,55		
1	Закупуване електрически автомобил и зарядна станция за целите на предоставяне на социални услуги в с. Ценово, община Ценово, област Русе	113,60						
2	Компютърна и климатична техника и видео-наблюдение за ДСП Ценово, ДЦПЛУ и ЦОП	13,56	13,07	13,07				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
3	Финансова подкрепа за дейността ДСП (2025)	328,63	328,63			328,63		
4	Разходи за делегирани от държавата социални услуги за 2025 година, виж Дейност 4 за 2024 г. по-горе.	1 507,84	1 463,00	1 463,00				
5	Подкрепа за временна заетост по национални и регионални програми и проекти - общо 242 човекомесеца	565,92	565,92			565,92		
ПРИОРИТЕТ 3. Изграждане на инфраструктурите и благоустрояване на жизнената среда		33 574,00	17 597,91	8 695,26	2 644,17	4 612,87	507,48	1 138,13
Мярка 3.1.Рехабилитация на пътната и уличната инфраструктури в общината		23 508,55	13 450,94	6 652,33	2 302,14	4 482,98	13,50	
По годишния доклад за изпълнение за 2021 - 2023 г.		17 573,33	8 207,73	5 390,92	1 166,61	1 650,20		
По годишния доклад за изпълнение за 2024 г.		3 495,70	5 150,14	1 168,33	1 135,53	2 832,78	13,50	
1	Рехабилитация и реконструкция на общински път RSE1211, общо 12,62 км , доизпълнение на проект от 2023 г. сметна стойност 6.802,11 хил. лв.		2 827,38			2 827,38		
2	Рехабилитация на уличната мрежа в населени места, Проект за общински път, с. Кривина, Противоерозионна защита на откос, с. Белцов	3 416,21	2 243,27	1 088,84	1 135,53	5,40	13,50	
3	Поддръжка на съществуваща хоризонтална маркировка, почистване на банкети от храсти и кърпеж на пътища на територията на община Ценово	79,49	79,49	79,49				
По годишния доклад за изпълнение за 2025 г.		2 439,52	93,08	93,08				
1	Рехабилитация улична мрежа в населени места; Противоерозионна защита на откос, с. Белцов	2 439,52	93,08	93,08				
Мярка 3.2.Рехабилитация на водоснабдителната и канализационната мрежа		5 454,71	1 118,43		17,80			1 100,63
По годишния доклад за изпълнение за 2021 - 2023 г.		1 118,43	1 118,43		17,80			1 100,63
По годишния доклад за изпълнение за 2024 г.		2 168,142						
1	2	3	4	5	6	7	8	9

1	Кандидатстване за 2 проекта за ремонт на водопроводна мрежа - 9105 м за с. Ценово и с. Долна Студена – ПУДООС, 2 168,142 млн. Евро (в лева)	4 240,52						
2	ПУП-ПП за пречиствателна станция отпадни води ПОСВ с. Ценово в част от ПИ 78361.28.351, заедно с довеждащ водопровод и заустващ колектор и ПСОВ в проектен имот с идентификатор № 78361.28.724, местността "Бикя"							
По годишния доклад за изпълнение за 2025 г.								
Мярка 3.3. Изграждане и поддържане на образователна инфраструктура		750,41	374,98	102,72	201,93	30,24	2,59	37,50
По годишния доклад за изпълнение за 2021 - 2023 г.		52,31	40,11	10,10		15,01		15,00
По годишния доклад за изпълнение за 2024 г.		298,51	114,24	7,00	93,42		2,59	11,23
1	СТЕМ център в училищата в Ценово, Караманово, Долна Студена и Новград по НПВУ							
2	Оборудване за обучение за училища в с. Ценово, с. Караманово и с. Долна Студена	225,60	77,22		77,22			
3	Видеонаблюдение в училища в с. Ценово, с. Караманово и с. Долна Студена и в детски градини в селата Д. Студена, Новград и Караманово	41,40	16,56	0,36	16,20			
4	Детски кът, ДГ с. Долна Студена и с. Новград и Открита класна стая, ОУ с. Долна Студена; Климатизици за ДГ - с. Новград и ОУ в с. Ценово, с. Караманово и с. Д. Студена.; Система за пречистване на вода ДГ - с. Долна Студена	31,51	20,46	6,64			2,59	11,23
По годишния доклад за изпълнение за 2025 г.		399,59	220,63	85,62	108,51	15,23		11,27
1	Оборудване, програмни продукти и лицензи за обучение за ОУ в с. Ценово, с. Караманово, с. Новград и с. Д. Студена	276,00	119,44	10,90	102,99	5,55		
1	2	3	4	5	6	7	8	9

2	Видеонаблюдение в училища, детски кът и климатици в ОУ и ДГ в с. Ценово, с. Караманово и с. Долна Студена	123,59	101,19	74,72	5,52	9,68		11,27
Мярка 3.4. Изграждане / поддържане спортна инфраструктура		3 294,98	2 102,18	1 549,44	51,73	9,63	491,39	
По годишния доклад за изпълнение за 2021 - 2023 г.		1 131,57	59,65		51,73	7,92		
По годишния доклад за изпълнение за 2024 г.		2 042,69	1 704,38	1 294,48		0,81	409,09	
1	Продължен Комплекс за спорт и развлечения в УПИ IV - 912 в кв. 39 в с Ценово - Етап I	1 322,28	1 017,68	612,30			405,38	
2	Спортна площадка, ОУ с. Долна Студена; Игрище за минифутбол в с. Кривина и с. Белцов	704,17	670,46	670,46				
3	Климатици и оборудване за Младежки център с. Ценово	16,24	16,24	11,72		0,81	3,71	
По годишния доклад за изпълнение за 2025 г.		120,72	338,15	254,96		0,90	82,30	
1	Продължено изграждането на Комплекс за спорт и развлечения в кв. 39 в с Ценово - Етап I (Културен център), с. Ценово, сметна стойност 1322,78 хил. лв.		296,68	221,09		0,90	74,70	
2	Закупуване и изграждане на детски кът, климатици и оборудване за Комплекс за спорт и развлечения Ценово	43,89	36,89	29,29			7,60	
3	Спортна площадка, ОУ с. Долна Студена	69,93						
4	Видеонаблюдение, с. Долна Студена	4,60	4,58	4,58				
Мярка 3.5.Изграждане/поддържане културна инфраструктура		565,35	551,37	390,78	70,57	90,02		
По годишния доклад за изпълнение за 2021 - 2023 г.		492,35	479,27	390,78	8,57	79,92		
По годишния доклад за изпълнение за 2024 г.		11,00	10,10			10,10		
1	Празнична зала с. Долна Студена	11,00	10,10			10,10		
По годишния доклад за изпълнение за 2025 г.		62,00	62,00		62,00			
1	2	3	4	5	6	7	8	9

1	Дигитален клуб в читалища в с. Ценово и с. Белцов, общо 2 проекта по НПВУ	62,00	62,00		62,00			
ПРИОРИТЕТ 4. Съхраняване на околната среда и ефективно презентирание на историческите и природни дадености като условие привличане на инвестиции и развитие на туризма		1 762,94	1 305,06	189,58	1 018,70	57,18	17,10	22,50
Мярка 4.1.Развитие на туризма за популяризиране на културното наследство и допълнителни доходи		418,20	213,94	154,30		20,04	17,10	22,50
По годишния доклад за изпълнение за 2021 - 2023 г.		72,66	40,53	20,49		20,04		
По годишния доклад за изпълнение за 2024 г.		150,64	32,10				17,10	15,00
1	Ограда "Етнографски музей", паркове, детска площадка -Белцов, Новград, Пиперково и Д. Студена	150,64	32,10				17,10	15,00
По годишния доклад за изпълнение за 2025 г.		194,90	141,31	133,81				7,50
1	Кътове и паркове, озеленяване, детски площадки в с. Кривина, Белцов, Ценово, Беляново, Д. Студена и др.	194,90	141,31	133,81				7,50
Мярка 4.2. Прилагане изискванията за енергийна ефективност и ВЕИ при съхраняване на околната среда, добро качество на живот и развитие туризма		1 344,74	1 091,12	35,28	1 018,70	37,14		
По годишния доклад за изпълнение за 2021 - 2023 г.		37,14	37,14			37,14		
По годишния доклад за изпълнение за 2024 г.		550,82	504,98		504,98			
1	Технически проект закрито депо, с. Ценово	25,00						
2	Изградени фотоволтаични инсталации за собствено потребление на 4 бр. сгради в община Ценово	525,82	504,98		504,98			
По годишния доклад за изпълнение за 2025 г.		756,78	549,00	35,28	513,72			
1	Изпълнен проект за закупуване на компостери за зелени и биоотпадъци в 734 домакинства в Общината							
2	Фотоволтаична инсталация с акумулаторен блок на покриви, ДГ Долна Студена и Ценово	427,78	352,27		352,27			
1	2	3	4	5	6	7	8	9

2	Термопомпени агрегати за оползотворяване на аеротермална ВИ енергия, ДГ Долна Студена и Ценово	184,00	161,45		161,45			
3	Основен ремонт на сграда, Кметство Долна Студена	120,00	35,28	35,28				
Мярка 4.3. Организиране на разнообразни прояви и реклама на туризма в общината								
По годишния доклад за изпълнение за 2021 - 2023 г.								
По годишния доклад за изпълнение за 2024 г.								
По годишния доклад за изпълнение за 2025 г.								
Мярка 4.4. Насърчаване на културен обмен в рамките на сътрудничество със съседни общини								
По годишния доклад за изпълнение за 2021 - 2023 г.								
По годишния доклад за изпълнение за 2024 г.								
1	Общо 111 прояви на читалища в Караманово, Ценово, Д. Студена, Новград, Пиперково, Беяново, Белцов и Джулюница, вкл. фестивали в страната							
По годишния доклад за изпълнение за 2025 г.								
1	Общо 82 прояви със 104 души и 14 изложби на читалища в Караманово, Ценово, Долна Студена, Новград, Пиперково, Беяново, Белцов и Джулюница, вкл. фестивали в страната							
ПРИОРИТЕТ 5. Добро управление съвместно със заинтересованите страни и жителите		1 225,64	109,52	51,24		43,10	15,18	
Мярка 5.1.Внедряване на добри практики в областта на управлението, информационното обезпечаване и дигитализация на административните услуги		75,73	45,03	1,68	-	28,17	15,18	
По годишния доклад за изпълнение за 2021 - 2023 г.		53,25	27,13			27,13		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
По годишния доклад за изпълнение за 2024 г.		13,59	13,56				13,56	

1	Компютърна, копирна и климатична техника, софтуер за общинска администрация в Ценово	13,59	13,56				13,56	
По годишния доклад за изпълнение за 2025 г.		8,89	4,34	1,68		1,04	1,62	
1	Компютърна, копирна и климатична техника, софтуер за общинска администрация в Ценово	8,89	4,34	1,68		1,04	1,62	
Мярка 5.2. Развитие на административния капацитет в услуга на гражданите и бизнеса		171,99	64,49	49,56		14,93		
По годишния доклад за изпълнение за 2021 - 2023 г.		21,99	20,93	6,00		14,93		
По годишния доклад за изпълнение за 2024 г.								
По годишния доклад за изпълнение за 2025 г.		150,00	43,56	43,56				
1	Изграждане на "Жилище на специалиста", с. Ценово	150,00	43,56	43,56				
Мярка 5.3. Партньорство със заинтересовани страни		977,92						
По годишния доклад за изпълнение за 2021 - 2023 г.								
По годишния доклад за изпълнение за 2024 г.								
По годишния доклад за изпълнение за 2025 г.		977,92						
1	Проект «Партньорство за ТГС между община Ценово и комуна Хотареле за управление на горите» по Приоритет 2 на Интеррег VI-A Румъния-България–18 месеца 2025–2027 год., 750 хил. Евро	977,92						
По годишния доклад за изпълнение за 2021 - 2023 г.		36 180,93	16 873,67	7 335,00	3 928,21	3 037,56	1 454,77	1 118,13
По годишния доклад за изпълнение за 2024 г.		18 516,19	14 700,45	4 518,38	4 371,47	3 151,94	2 632,43	26,23
По годишния доклад за изпълнение за 2025 г.		35 875,21	5 774,49	2 144,06	1 646,68	932,70	1 032,28	18,77
Общо за ПИРО за периода 2021 – 2025 година		90 572,33	37 348,61	13 997,44	9 946,36	7 122,20	5 119,48	1 163,13
Относителен дял на изразходвания паричен ресурс спрямо планова стойност ПИРО-29,027 млн. лв., %			129%	48%	34%	25%	18%	4%

- Сметните стойности за проектите за 2021 г., 2022 г., 2023 г. са от предишни доклади за изпълнението на ПИРО - Ценово, а за 2024 и 2025 г. са по разчетите за капиталови разходи 2024 г. и 2025 г. и по справки от Община Ценово, ИСУН и други.

ПРИОРИТЕТ 1: ОПТИМАЛНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПРИРОДНИЯ И ЧОВЕШКИЯ РЕСУРС ПРИ ВЪВЕЖДАНЕ НА КРЪГОВА ИКОНОМИКА ЗА ИНТЕЛИГЕНТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ

По мярка 1.1 „Утвърждаване на зоните за въздействие като териториални общности за успешно социално-икономическо развитие на цялата община“.

Съгласно ПИРО 2021-2027 е обособена зона за въздействие са земеделските стопани с животновъдство и трайни насаждения. През 2024 г. е разработен общ устройствен план (ОУП) на община Ценово, както и два броя ПУП на зони за специфично предназначение в ОУП. Организирана е НПО „Местна рибарска група (МИРГ) Свищов – Ценово“, подготвена е и предложена за финансиране Стратегия за водено от местната общност развитие (СВОМР) с бюджет от **1 500 хил. Евро**, за която все още няма решение на ДФ „Земеделие“.

По мярка 1.2 „Развитие на интелигентно и устойчиво селско стопанство чрез “ е поддържано ползотворно за земеделските стопанства сътрудничество с ОД „Земеделие“, Националната служба за съвети в земеделието – ТОО-Русе и Мобилен общински офис – гр. Бяла. (МОО). За 2024 и 2025 г. са проведени консултации със 179 земеделски стопани по 1284 броя консултации на различни тематики. Проведено е 1 информационно събитие ”Възможности за СПРЗСР 2023-2027 г. и изпълнени проекти по ПРСР 2014-2020г.” Дадени са общо 100 консултации за особености при кандидатстване с проекти с финансиране от СПРЗСР.

По мярката е регистрирана активна работа по договориране и изпълнение на проекти за развитие на земеделските стопанства и дружества в района. През 2025 г. е завършен голям иновативен проект за 2023 – 2025 год. на „Агрола Екоинвест“ ЕООД на сметна стойност общо **4 835,95 хил. лв.** по мярка 4.1 на ПРСР. За годината се отчита изпълнение от **1 296,24 хил. лв.** с финансиране от ПРСР за **648,12 хил. лв.** и собствено финансиране **658,12 хил. лв.**

По Мярка 1.4 „Подобряване на съществуващия местен микро и малък бизнес чрез стимулиране на кръговата икономика“ през 2024 г. е сключен договор за право на собственост за **3278 дка в с. Кривина**, от тях 1000 дка за пчелин. През 2025 год. е изпълнен и разплатен от ДФ „Земеделие“ проект на „Вардмекс“ ЕООД за повишаване биосигурността в животновъдна ферма за свине в с. Караманово на стойност **591,12 хил. лв.**, финансиран от ПРСР и от собствен принос. През годината е изпълнен проекта на „Ценово Солар Плант“ ЕООД за здравословна работна среда и е договориран проект за фотоелектрическа централа (ФТЕЦ) на сметна стойност **25 258,40 хил. лв.** в землищата на с. Джулюница и с. Пиперково.

ПРИОРИТЕТ 2: ПОВИШАВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ЖИВОТ В ОБЩИНАТА ЧРЕЗ ПОДОБРЯВАНЕ НА ОБРАЗОВАНИЕТО, ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО, СОЦИАЛНИТЕ И МЛАДЕЖКИТЕ ДЕЙНОСТИ

По Мярка 2.1 “Осигуряване на дистанционно обучение, квалификация и преквалификация на трудовия потенциал“ е изграден „Информационен и обучителен център на община Ценово, на сметна стойност от **1 908,30 хил. лв.** с финансиране от държавния бюджет. През 2025 г. в Центъра са проведени 13 вида обучения, семинари и регионални срещи, в които са взели участие общо 21 служители от общинска администрация - Ценово и други организации в региона. В училищата и детските градини е проведено обучение на **50 души** персонал от общината **33 вида** обучения, семинари и регионални срещи по специалността.

По мярка 2.2 «Провеждане на текущи семинари по нови решения в секторите селско стопанство, туризъм, кръгова икономика, енергийна ефективност и ВЕИ» през двете години 2024 и 2025 год. от Национална служба за съвети в земеделието (НССЗ) – Офиси Русе и Бяла и от Областен информационен център - Русе са проведени информационни срещи за «Отворени процедури и възможности за европейско финансиране през 2025 г.» с участието на земеделски производители, бизнесмени и служители от община Ценово.

По Мярка 2.3 „Организиране на младежки дейности“ през 2024 год. продължава изпълнението на добра практика за функциониране на групи за занимания по интереси, като със съдействие на специализираната комисия са организирани превантивни кампании срещу агресията и тормоза в училище. През 2025 год. е осигурен достъп на 27 младежи до платформа «Уча се», общо 84 деца и младежи са участвали в летни занимални и културни посещения. Осигурена е временна заетост на 29 младежи, намален е броят безработни с 13 младежи, от Центъра за обществена подкрепа са предоставени социални услуги за 13 души, включително и 8 консултации по здравни въпроси, а 40 души са участвали в почина «Да изчистим България».

По Мярка 2.4 „Подобряване на достъпа до здравно обслужване на населението и здравна инфраструктура“ през 2024 и 2025 год. продължава добрата практика на назначеният здравен медиатор да провежда съвместно с „Ротари клуб“ – Русе безплатни тестове на мъже за туморен маркер на простатната жлеза, както за **специализирани консултации** на младежи по здравни и социални казуси, особено за такива от малцинствени групи на населението. Въведено е също безплатно доброволно тестване за хепатит В и хепатит С на лица от общината.

По Мярка 2.5 “Развитие на услугите в социалната сфера“ през 2024 и 2025 год. успешно се изпълняват делегирани от държавата социални услуги за: «Асистентска подкрепа»; «Механизъм лична помощ», «Приемна грижа», «Център за обществена подкрепа»; «Дневен център за лица с увреждания», «Граждани с нисък социален статус», с финансиране от държавния бюджет – **Таблица 7**. И през двете години, 2024 и 2025 год. се осигурява заетост на лица в неравностойно положение по програми: «Заетост и обучение на хора с увреждания» (ЗОХТУ), «Помощ за пенсиониране», «Започвам работа – компонент заетост», «Заетост по чл. 10 от закона за насърчаване на заетостта», «Регионална програма за заетост», «Обучение и заетост на продължително безработни лица», Проекти «Младежка заетост», и «Младежки практики» и др. През 2024 г. е осигурена **199 човекомесеца**, а за 2025 год. – **222 човекомесеца**.

ПРИОРИТЕТ 3: ИЗГРАЖДАНЕ НА ИНФРАСТРУКТУРИТЕ И БЛАГОУСТРОЯВАНЕ НА ЖИЗНЕНАТА СРЕДА

По мярка 3.1 „Рехабилитация на пътната и уличната инфраструктура“ са изпълнени: Проект за ремонт на общински път **RSE 1211 на дължина общо 12,62 км.** като доизпълнение на плана от 2023 год., извършена е рехабилитация на уличната мрежа в населени места в община Ценово, проект за общински път в с. Кривина, противоерозионен откос в с. Белцов, поддръжка на хоризонтална маркировка, почистване на банкети от храсти и кърпеж на пътя. При цел от **12 км за 2027 год.**, **Индикатор 3.1** се отчита като **изпълнен на 100 %**.

По мярка 3.2 „Рехабилитация на водоснабдителната и канализационната мрежа“- през 2024 и 2025 год. се чака изпълнението на два проекта: "Реконструкция и рехабилитация на съществуващи водопроводи в с. Ценово и с. Долна Студена, Община Ценово“ с **обща**

дължина за с. Ценово 3995м и 5285 м за с. Долна Студена. Разработени са ПУП-ПП за пречиствателна станция отпадни води ПОСВ с. Ценово, заедно с довеждащ водопровод и заустващ колектор.

По данни от „В и К“ ООД - Русе, относителният дял (%) на реалните загуби на вода общо за ПЕР Ценово за 2024 и 2025 год. г. са средно **51,32 %**. Въпреки тенденцията за доближаване на Индикатор 3.5 от Таблица 6 (Б) към целевата стойност, това е бавно.

По мярка 3.3 „Изграждане на поддържане на образователната инфраструктура“ през 2024 и 2025 год. са изпълнени проекти за оборудване на СТЕМ центрове в три училища (Ценово, Долна Студена и Караманово), за техника за видеонаблюдение в с. Долна Студена, с. Новград и с. Караманово, за програмни продукти и лицензи за училището в с. Долна Студена и за детски градини в селата Караманово, Новград, Ценово и Долна Студена, за детски кът и климатици в детски градини и училища. За двете години през 2024 и 2025 год. са усвоени общо **334,87 хил. лв.** за изграждане на поддържане на образователната инфраструктура.

По мярка 3.4 „Изграждане/поддържане на спортна инфраструктура“ през двете години – 2024 и 2025 год. е продължено изпълнението на проект „Комплекс за спорт и развлечение в УПИ IV – 912 в кв. 39 в с. Ценово – Етап I, с. Ценово“. По Отчета за Плана за младежките дейности, през 2024 г. са открити спортна площадка в ОУ – с. Долна Студена и игрища за минифутбол в с. Белцов (2024) и с. Кривина (2025). С това се отчитат от 2025 г. **общо три** футболни клуба, **5 (пет)** спортни площадки за футбол и игрища за минифутбол.

По мярка 3.5 „Изграждане/поддържане на културната инфраструктура“ за 2024 год. е отчетен текущ ремонт на празнична зала в с. Долна Студена, а за 2025 г. – ремонт на дигитални клубове в читалищата на с. Ценово и с. Белцов, финансирани от НПВУ.

ПРИОРИТЕТ 4: СЪХРАНЯВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ОКОНОМИЧЕСКИ ЕФЕКТИВНО ПРЕЗЕНТИРАНЕ НА ИСТОРИЧЕСКИТЕ И ПРИРОДНИ ДАДЕНОСТИ КАТО УСЛОВИЯ ЗА ПРИВЛИЧАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИ И РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА

По Мярка 4.1 „Развитие на туризма като възможност за популяризиране на културното наследство“ през 2024 г. са изпълнени редица проекти за кътове за отдих и развлечения, с детски площадки и беседки в четири села – Белцов, Новград, Пиперково и Долна Студена. В горните села, и допълнително за с. Ценово и Беляново през 2025 год. тези проекти са продължени като обем в рамките на планираните дейности за периода 2024 – 2025 г.

По Мярка 4.2. „Прилагане на изискванията на енергийната ефективност и ВЕИ при съхраняване на околната среда, по-добро качество на живот и развитие на туризма“ през 2024 год. са изпълнени проекти на фотоволтаични централи (ФТЕЦ) за собствено потребление за 4 (четири) сгради в общината. През 2025 год. са изпълнени два проекта за ФТЕЦ със система за съхраняване на енергията, както и термопомпи за детски градини в с. Долна Студена и с. Ценово. Извършен е на сградата на кметство в с. Долна Студена.

По Мярка 4.3. «Организиране на разнообразни прояви и реклама на туризма в общината» - няма отчетени изпълнени проекти и/или други прояви или реклама на туризма. Такива са донякъде отчетени косвено в елементите по Мярка 3.2 «Младежки дейности».

По Мярка 4.4. «Насърчаване на културния обмен в рамките на сътрудничество със съседни общини» е отчетена дейност в широк обхват на читалищата. През 2024 г. са отчетени **общо 111 прояви** на читалищни дейци от селата Караманово, Ценово, Долна Студена, Новград, Пиперково, Беляново, Белцов и Джулюница, в конкурси и фестивали в страната.

Подобни и по-добри резултати се отчитат през 2025 год., когато са изпълнени общо 8 (**осем**) проекта по програми за развитие на библиотеките и за т.нар. „дигитални клубове“, на стойност общо **87,21 хил. лв.**, с участието в проектите на общо 7 (седем) читалищни активисти.

ПРИОРИТЕТ 5: ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ СЪВМЕСТНО СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ И ЖИТЕЛИТЕ

По Мярка 5.1 „Внедряване на добри практики в управлението, информационното осигуряване и дигитализация на административните услуги“ е закупена компютърна, организационна и климатична техника за обновяване на обзавеждането в община Ценово и кметствата в населените места. Продължава използването на система за електронен обмен на съобщения за получаване и изпращане на документи до други администрация. През 2025 г. Общината чрез деловодната система „Archimed” е **осъществила 5 108 броя входящи и 2093 броя изходящи транзакции на данни**. Продължава събирането на мнения, предложения и оплаквания към общинска администрация, както и практика за обратна връзка чрез анкета на гражданите към общинска администрация, на разположение в Централния административен офис (ЦАО). **От 2026 год. община Ценово ще въведе изцяло електронно управление.**

По Мярка 5.2 „Развитие на административния капацитет в услуга на гражданите и бизнеса“ за 2025 година се отчитат общо **21 обучени служители**, които са участвали в общо **13 броя обучения** за годината – **индикатори 5.2 и 5.3 в Таблица 6 (Б)**. С това може да се твърди, че целевите стойности за първите три индикатори за обект на добро управление са на **практика изпълнени преди планирания срок 2027 г.**

По мярка 5.3 „Партньорство със заинтересованите страни“ през 2024 и 2025 год. община Ценово е продължила сътрудничеството с ОД „Земеделие“, Национална служба за съвети в земеделието (офиси Русе и Бяла) и Областен информационен център (ОИЦ) - Русе. За целта са осигурени общо 34 консултантски дни с 69 души, семинар за „Биологично земеделие“, консултирани са 28 стопанства по мярка 6.1 „Млади фермери“ и 24 души по мярка 6.3 „Стартова помощ за малки стопанства“. Подпомогнати са с пряка консултантска помощ проекти на малки стопанства по Мярка 6.3 и на стопанства на млади фермери по Мярка 6.1.

През м. май 2024 год. е одобрена съвместна концепция на община Ценово и община Свищов и през 2025 год. е започнало изпълнението от АПИ на 25 км. скоростен път „Свищов – новоизграждаща се АМ Русе – Велико Търново“, както и за младежки дейности по насърчаване на предприемачеството и стартиране на собствен бизнес в двете общини. През 2025 год. е подписан договор по Механизма за възстановяване и устойчивост BG-RRP-13.009-081-CO1 за закупуване на електрически автомобил и изграждане на зарядна станция, на стойност **113,600 хил. лв.**, който се изпълнява от началото на 2026 год,

По Програма INTERREG „България – Румъния“ е одобрен за финансиране проект по Приоритетна ос 2 “По-зелен регион“ за 2025 – 2027 г.: **„Партньорство за трансгранично сътрудничество на Община Ценово и Община Хотареле (Румъния) за управление на горите“** на стойност общо 750 хил. Евро, от които 500 хил. Евро за община Ценово;

Като обобщение на прегледа за изпълнените през 2023 г. проекти и мерки може да се изтъкне, че е реализиран сериозен раздел от проектни мощности за набелязване на необходимите действия за устойчивото и балансирано развитие на община Ценово до 2027 год.

4.2. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ИЗТОЧНИЦИТЕ ЗА ФИНАНСИРАНЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТИ ПО ПРИОРИТЕТИТЕ НА П И Р О

Въз основа на прегледа на изпълнените проекти в Раздел 4.2 и Таблица 7 за приноса на всеки финансов източник реализацията на към мерките и приоритетите на ПИРО Ценово е разработена т.нар. Финансова таблица – Таблица 8. От нея са направени определени коментари за финансовите характеристики на приоритетите на ПИРО и за относителния дял на финансовите източници.

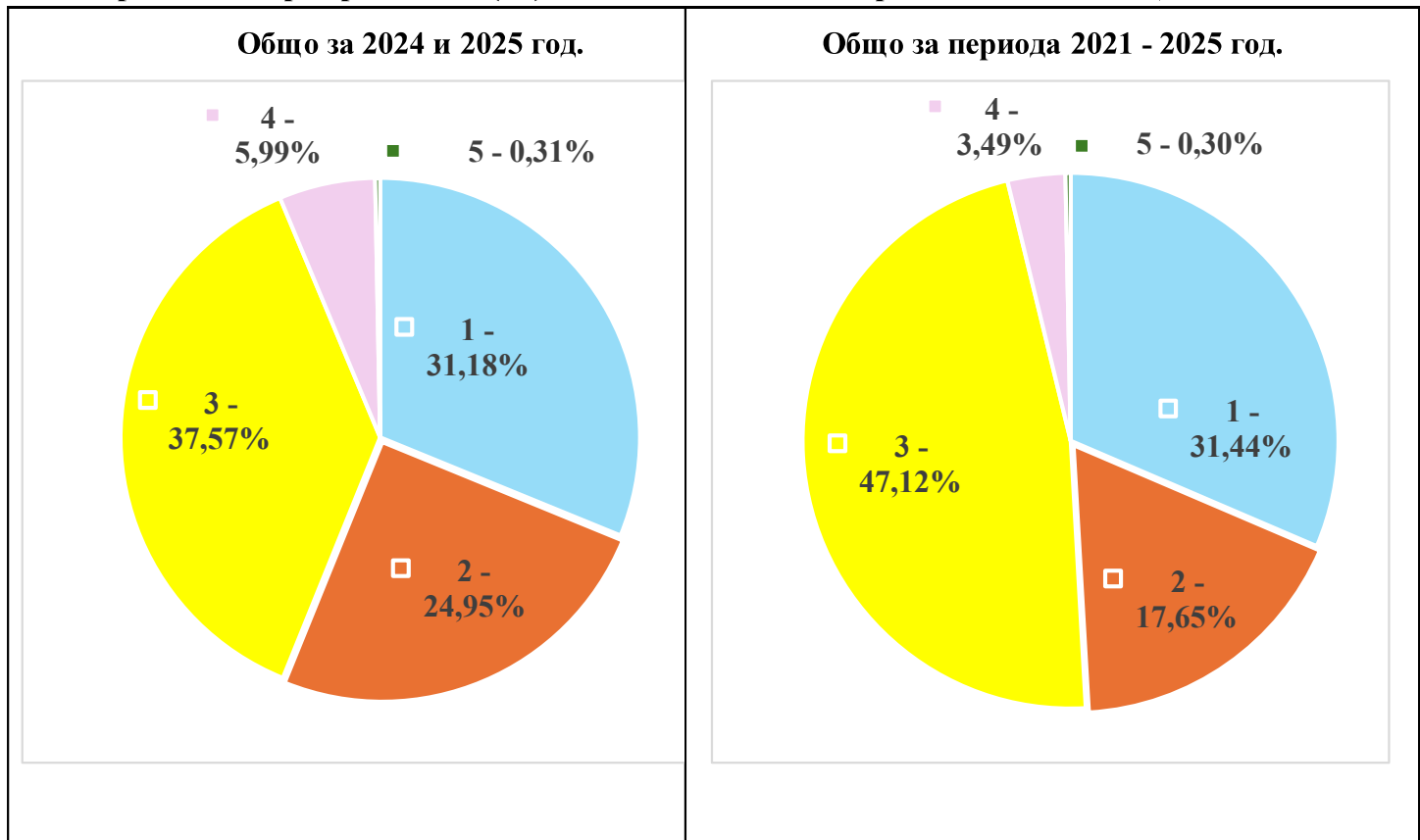
Таблица 8.
Финансова таблица за разходите на ПИРО (хил. лв) по приоритети и финансови източници

ПЕРИОД	ИЗПЪЛНЕНИЕ ЗА ГОДИНИТЕ	ДЪРЖАВЕН БЮДЖЕТ	ЕСИФ И ПРОГРАМИ	ОБЩИНСКИ БЮДЖЕТ	СОБСТВЕН ПРИНОС	ДРУГ ИЗТОЧНИК
ПРИОРИТЕТ 1						
ПИРО: 2024	4 450,52	7,18	2 266,76	-	2 176,58	-
ПИРО: 2025	1 935,12	-	1 009,14	-	1,009,14	-
ПИРО: 2024 + 2025	6 385,64	7,18	3 275,90	-	3 185,72	-
ПИРО: 2021 – 2025	11 743,93	256,39	5 760,07	1 147,75	4 579,72	0,00
ПРИОРИТЕТ 2						
ПИРО: 2024	2 720,43	2 041,40	370,78	308,25	-	-
ПИРО: 2025	2 387,31	1 477,44	-	909,87	-	-
ПИРО: 2024 + 2025	5 107,74	3 518,84	370,78	1 218,12	-	-
ПИРО: 2021 – 2025	6 592,20	4 804,97	523,42	1 261,31	0,0-0	2,50
ПРИОРИТЕТ 3						
ПИРО: 2024	6 978,86	2 469,81	1 228,95	2 843,69	425,18	11,23
ПИРО: 2025	713,86	433,66	170,51	16,13	82,30	11,27
ПИРО: 2024 + 2025	7 692,72	2 903,46	1 399,46	2 859,82	507,48	22,50
ПИРО: 2021 – 2025	17 597,91	8 695,26	2 644,87	4 612,17	507,48	1 138,13
ПРИОРИТЕТ 4						
ПИРО: 2024	537,08	-	504,98	-	17,10	15,00
ПИРО: 2025	690,31	169,09	513,72	-	-	7,50
ПИРО: 2024 + 2025	1 227,39	169,09	1 018,70	-	-	-
ПИРО: 2021 – 2025	1 305,06	189,58	1 018,70	57,18	17,10	22,50
ПРИОРИТЕТ 5						
ПИРО: 2024	13,56	-	-	-	13,56	-
ПИРО: 2025	47,90	45,24	-	1,04	1,62	-
ПИРО: 2024 + 2025	38,83	7,68	-	15,97	15,18	-
ПИРО: 2021 – 2025	109,52	52,86	0,00	43,10	15,18	0,00
Относителен дял (%) за ПИРО 2021-2025 спрямо индикативната стойност на ПИРО 29,027 млн. лв.	129 %	48 %	34 %	25 %	18 %	4 %

Най-много разходи за изпълнение на проекти в ПИРО за двете последни години – 2024 и 2025 год. са вложени за изпълнението на **Приоритет 3. „Изграждане на инфраструктурите и благоустрояване на жизнената среда“** – 7 962,72 хил. лв., с относителен дял от **37,57 %** спрямо сумарните разходи за ПИРО – **20 474,94 хил. лв.** за периода – **Таблица 7 и Фигура 2.** До голяма степен това „доминиране“ се дължи на предпочитанията в ПИРО за общински проекти за строеж, рехабилитация и поддържане на уличната и пътна мрежа и на водопроводната инфраструктура. Това се изразява и чрез реализираната за 2024/2025 год. стойност на **Индикатор 3.1 за Стратегическа цел 3 – 52 % изпълнение за относителния дял на тези проекти г.**

Фигура 2.

Принос на приоритетите (%) към изпълнението по разходи на ПИРО Ценово

Приоритети на ПИРО – Ценово за периода 2021 – 2027 г.

- **Приоритет 1.** Оптимално използване на природния и човешкия ресурс при въвеждане на кръгова икономика за интелигентен икономически растеж
- **Приоритет 2.** Повишаване на качеството на живот чрез подобряване на образованието, здравеопазването, социалните и младежките дейности
- **Приоритет 3.** Изграждане на структурите и благоустрояване на жизнената среда
- **Приоритет 4.** Съхраняване на околната среда и икономически ефективно презентиране на историческите и природни дадености като условия за привличане на инвестиции и развитие на туризма
- **Приоритет 5.** Добро управление съвместно със заинтересованите страни и жителите

Втори по важност за изпълнението на ПИРО в периода 2024 – 2025 год. е **Приоритет 1**, „**Оптимално използване на природния и човешкия ресурс при въвеждане на кръгова икономика за интелигентен икономически растеж**“ с разходи общо **6 385,64 хил. лв.** и относителен дял **31,19 %** спрямо разходите на ПИРО за изпълнените проекти. С най-голяма тежест тук са проектите по **Мярка 1.2** за развитие на интелигентно и устойчиво земеделие – разходи за **5 649,40 хил. лв.**, т.е. относителен дял от **27,59 %** спрямо разходите от **20 474,94 хил. лв.** общо за ПИРО за периода.

Поради преобладаващия дял на проектите за улична и пътна инфраструктура и за подобряване на селищната среда на Общината, най-важно за постигане целите на **Приоритет 3** за 2024 и 2025 год. е било финансирането от държавния бюджет с относителен дял от **37,74 %** спрямо разходите за Приоритета и от общинския бюджет с относителен дял **37,17 %**.

При вторият по важност за ПИРО Приоритет 1, „*Развитие на интелигентно и устойчиво земеделие за*“ преобладаващо за 2024 – 2025 г. е финансирането общо от ЕСИФ и собственият принос на бизнеса за проектите, с относителен дял от **9,875 %** спрямо общото финансиране. Относителният дял за 2025 г. е **43,48 % спрямо 2024 г.** поради факта, че големите проекти за преработване на плодове в с. Новград са финансирани предимно до 2024 г.

Общо за периода 2021 - 2025 год., за **Приоритет 1** отново преобладава финансирането от ЕСИФ и собствен принос на бизнеса. Останалите два източника – общинският и държавният бюджети, който имат относителен дял от **11,96 %** спрямо всички изпълнени за пет години проекти - **Таблица 8**. Финансирането от общинския и държавния бюджети по Приоритет 1 е ограничено – поради характера на проектите – от частен интерес за производителите.

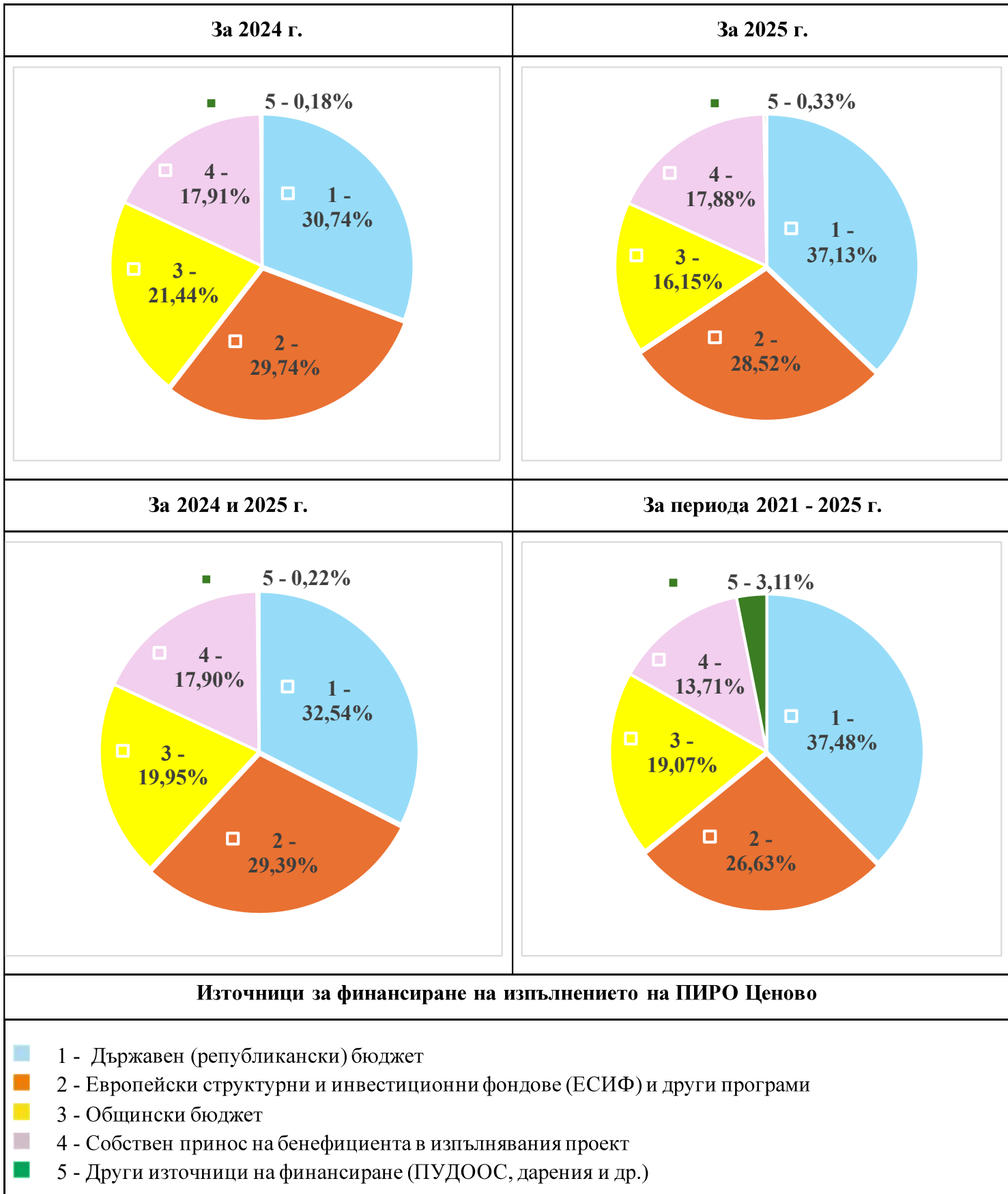
Приоритет 2, „**Повишаване качеството на живот чрез подобряване на образованието, здравеопазването, социалните и младежките дейности**“ е на трето място по изразходваните средства за проекти и инициативи – **24,95 %** спрямо разходите за ПИРО общо за 2024 и 2025 год., като разходите за 2025 г. са **11,66 %** спрямо общите разходи за ПИРО. Поради „социалния“ характер на дейностите в Приоритет 2, преобладават проектите с финансиране от държавния бюджет (*68,89 % от разходите за приоритета*) и от общински средства (*23,85 % спрямо разходите за Приоритет 2*). Относителният дял на ЕСИФ е сравнително по-малък – *7,26 % от разходите за приоритета*, основно за проекти за развитие на човешките ресурси.

Таблица 9

Относителен дял на разходите за изпълнение на ПИРО по финансови източници

ПЕРИОД	ИЗПЪЛНЕНИЕ ЗА ГОДИНИТЕ	ДЪРЖАВЕН БЮДЖЕТ	ЕСИФ И ПРОГРАМИ	ОБЩИНСКИ БЮДЖЕТ	СОБСТВЕН ПРИНОС	ДРУГ ИЗТОЧНИК
ПИРО: 2024	14 700,45	4 518,38	4 371,47	3 151,94	2 632,43	26,13
Относителен дял по източници, %		30,74	29,74	21,44	17,91	0,18
ПИРО: 2025	5 774,49	2 144,06	1 646,68	932,70	1 032,28	18,77
Относителен дял по източници, %		37,13	28,52	16,15	17,88	0,33
ПИРО: 2024 + 2025	20 474,94	6 662,44	6 018,15	4 084,64	3 664,71	45,00
Относителен дял по източници, %		32,54	29,39	19,95	17,90	0,22
ПИРО: 2021 - 2025	37 348,61	13 997,44	9 946,36	7 122,20	5 119,48	1 163,13
Относителен дял по източници, %		37,48	26,63	19,07	13,71	3,11

Фигура 3. Относителен дял (%) на източниците за финансиране на проекти в ПИРО – Ценово за 2024 г., за 2025 г., за 2024 и 2025 г. и общо за 2021 - 2025 год.

Източник: Община Ценово, Доклад 2025 г., собствени пресмятания

При Приоритет 4 за съхраняване на околната среда и местните природни и исторически забележителности, както и за Приоритет 5 за добро управление на местната общност и жителите, **за съжаление се отчита сравнително малко изразходвани средства за дейности с дял от общо 6,18 % спрямо разходите за ПИРО за 2024 и 2025 год.** Тук преобладават проектите с финансиране от ЕСИФ и отчасти от държавният бюджет, с **относителен дял 92,58 %.**

В таблица 9 и на Фигура 3 по-горе е приведена информация за разпределението на финансовите източници при финансирането на ПИРО за 2024, 2025, общо за 2024 и 2025 г. и общо за целия период 2021 – 2025 год. на изпълнение на ПИРО. Критерий на разпределението е относителният дял за участие на конкретния финансов източник (държавен бюджет, ЕСИФ, общински бюджет, собствено финансово участие или друг източник) при финансирането на проекти за конкретната година на ПИРО. Крайните резултати за относителните дялове по финансови източници са важни за управлението на персонала в общините, който отговаря за усвояването на финансовите потоци.

Характерно за **изпълнението на ПИРО общо за 2024 и 2025 год.** е, че **32,54 %** от вложените средства се финансират от държавния бюджет, приносът на ЕСИФ (предимно от ПРСР и от СПРЗСР 2023-2027) е **29,39 %**, а от общинския бюджет - **19,95 %**. Финансирането от **собствени средства в проектите е 17,90%**. Средствата от други източници - от Предприятие за дейности по опазване на околната среда (ПУДООС са много малко – **само 0,22 %** спрямо финансирането на проектите през 2024 и 2025 година.

Двата най-важни източника на финансови средства за изпълнение на ПИРО – държавният бюджет и средствата от ЕС, имат относителен дял от общо **61,93 %** спрямо общо усвоените средства за ПИРО за двете години. Подобна е картината отделно за отчитаната **2025 год.**, като относителният дял на двата финансови източника е **65,65 %**, с лек превес на финансирането от държавния бюджет, **което 37,13 %**. Финансирането от ЕСИФ се осигурява преди всичко от ПРСР и от „новия“ Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони СПРЗСР 2023-2027 год,

Общата стойност на индикативния (планов) бюджет на ПИРО Ценово за периода **2021 – 2027 г. възлиза на кръгло 29,027 млн. лв.** Към края на 2025 г., общо за петте години 2021 – 2025 на програмния период са изпълнени проекти и инициативи за **общо 37,348 млн. лв., т.е. (условно), може да се оцени индикативно, че за петте години ПИРО е изпълнен на около 129 % от плана за програмния период.** Това, на пръв поглед смущаващо число, може да се обясни от два фактора. Първият е субективният фактор за до голяма степен неточното индикативно планиране на „едро“ на предлаганите към 2020 год. проекти за реализация на стратегията на ПИРО 2021-2027. Вторият, съвременен фактор, е инфлацията след 2022 год., която отчита както международните процеси в ЕС и света, така и факторите в България. Поради това, може да се твърди според нас, че изпълнението на ПИРО върви успешно!

Постигнатия напредък за реализацията на ПИРО Ценово е видим според отчитаното към края на 2025 год. По резултатите от анализирания по-горе **Раздели 2, 3 и 4 на Доклада**, може да се заключи, че темповете, с които ПИРО се осъществява са много добри на фона на нестабилната политическа ситуация в страната за последните две - три години и недостатъчно финансиране на общините за изпълнение на техните утвърдени от Правителството проекти.

Раздел 5. ОСНОВНИ ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПИРО - ЦЕНОВО ДО КРАЯ НА ПРОГРАМНИЯ ПЕРИОД 2021 – 2027 Г.

На база на изложената информация в съответствие с **изискваната структура за доклади по изпълнението на ПИРО** могат да се **направят няколко обобщаващи извода**, както за изпълнението на Плана през 2024 и 2025 година и общо за периода 2021 - 2025 год., така и за формулирането на препоръки за подобряване на ефективността и ефикасността на изпълнението, както следва:

1. Независимо от неблагоприятната политическа среда в периода 2022 – 2025 год., годишната програма за 2025 год. на ПИРО на община Ценово е била изпълнявана успешно, като **не са установени неизпълнени мерки с краен срок на изпълнение 2025 год**, които е било възможно да се финансират от ПРСР, СПРЗСР 2023-2027 и програмите за инфраструктурно развитие – ОП „Региони в растеж“ и ОП „Опазване на околната среда“. Общата сметна стойност на проектите (**Таблица 7**), които са били планирани за 2025 г. е **била 35,875 млн. лв.**, а общо за 2024 и 2025 год. – **51,095 млн. лв.** Предвид на макро обстановката, изпълнението на плана във **финансово изражение за периода 2021-2025 год.** е много добро - реално изплатените суми възлизат на общо **37,348 млн. лв., т.е. 129 %** от индикативния финансов план за ПИРО в размер на **29,027 млн. лв.** за периода 2021 – 2027 година.

2. Налице е устойчив напредък при изпълнение на мерките по приоритетите на ПИРО. Най значим по отношение на усвоените средства за мерките в плана е **Приоритет 3 „Изграждане на структурите и благоустрояване на жизнената среда“**, по **Приоритет 1 „Оптимално използване на природния и човешкия ресурс при въвеждане на кръгова икономика за интелигентен икономически растеж“** и **Приоритет 2 „Повишаване на качеството на живот чрез подобряване на образованието, здравеопазването, социалните и младежките дейности“**. Сравними по брой проекти и инициативи са също **Приоритет 4** и **Приоритет 5**, но се отчитат сравнително по-малко средства за проекти по двата приоритета – общо **6,30 %** спрямо общите средства за ПИРО.

3. Най-много средства за проекти са усвоени в сферите на **селищната инфраструктура, развитието на селското стопанство и услугите за населението**. Отличава се преди всичко дейността по **Мярка 3.1 „Рехабилитация на пътната и уличната инфраструктура“** с изпълнени за 2024 и 2025 год. проекти за общо **5 243,22 хил. лв., т.е. 68,16 %** от разходите **общо за Приоритет 3**. Интензивно се развива и частната инициатива в сферата на земеделието, с акцент в преработката на плодове и зеленчуци. В този подсектор по **Мярка 1.2 „Развитие на интелигентно и устойчиво селско стопанство ...“** през 2024 и 2025 год. са изпълнени проекти на стойност общо **5 649,40 хил. лв.** с ударение върху комплекса за преработка на „Агрола“ ЕООД в с. Новград и иновативни системи за напояване, торене и защита от градушка. Няма примери за сдружаване на земеделски производители за маркетинга, както и за преработка на продукцията, което би повишило ефективността на бизнеса.

4. Основните **индикатори за резултат** за оценка на **стратегически цели 1, 2 и 3** на ПИРО (виж **Таблица 5**), както и индикаторите за продукт по приоритетите на ПИРО **бележат положително изменение на стойностите** спрямо базовите такива. От пет индикатора за постигане на целите (**Таблица 5**) напълно са изпълнени три, един с много високо и един индикатор е нов, но се изпълнява успешно. От **общо 36 индикатора за резултат и за продукт, 16 броя** индикатори (т.е. **44,4 %**) са изпълнени на **100 %**, тъй като към 2024/2025 г. стойността им е **по-добра от**

целевата стойност за 2027 г., за 9 индикатора изпълнението е много добро (22,2 % от съвкупността), за 3 индикатора (8,33 %) изпълнението е средно, за 3 индикатора (8,33 %) изпълнението е слабо и за 5 индикатора (13,9 %) все още не се отчита някакво изпълнение.

Стабилно се подобряват индикаторите за икономически подем и пазар на труда. Два от индикаторите за резултат - индикатори 1.1. „Средна годишна заплата в общината“ и 1.3. „Относителен дял на инвестициите за инфраструктура от бюджета на общината“ са на практика вече изпълнени преди края на програмния период. Тъй като в община Ценово няма средно училище, при междинната оценка за изпълнение на ПИРО за периода 2021 – 2023 г. е въведен нов индикатор „Среден успех на учениците по БЕЛ от НВО след 7-и клас“.

Общо 5 (пет) от 7 (седем) индикатора за продукт по Приоритет 1 имат вече стойност над целевата за 2027 г., а два са с много високо изпълнение (Таблица 6 – А). Също така високо се очертава изпълнението на индикаторите по Приоритет 3, с една постигната и 4 (четири) много добри стойности от общо 9 (девет) индикатора по този приоритет.

Високо може да се оцени изпълнението на показателите за Приоритет 5. „Добро управление съвместно със заинтересованите страни и жителите. Това се доказва чрез 46 обучени общински служители и учители по над 25 броя обучения, Споразумение за партньорство с още две общини, три университета и много предприятия, споразумение за МИРГ „Свищов – Ценово“ и финансиране на съвместен проект за общо 750 хил. Евро по Програма Interreg VI “Romania – Bulgaria” с Комуна Хотареле в Окръг Гюргево, за „управление на горите“ и за „един по-зелен трансграничен регион“.

5. Проблемно е изпълнението на някои индикатори за Приоритет 2, като за три от 6 (шест) индикатора няма все още изпълнение – „Депю от животоспасяващи лекарства“ и „Лица с квалификация за работа в депюта“ (поради обективни причини) и „Създадени социални предприятия“ (субективно, което има възможност да се регистрира). За сметка на това по Мярка 3.2 е разработен ПУП-ПП и идеен проект за „Изграждане на пречиствателна станция за отпадни води“ в с. Ценово, с довеждащ тръбопровод и заустващ колектор. След отпадане на някои ограничения за финансирането за малките общини, този проект би доказал изпълнението на Индикатор 4.2. Идентифицираното неизпълнение на горните индикатори налагат задълбочен анализ на обективните и/или субективни причини.

6. Изпълнението на голяма част от мерките в ПИРО е осъществено преди всичко със средства от Държавния бюджет и Европейските социални и инвестиционни фондове (ЕСИФ) чрез спечелени и успешно реализирани проекти. Чрез реализацията на тези проекти е подобрена местната инфраструктура, което създава условия за подобряване на качеството на живот и повишаване на привлекателността на община Ценово – подобрена е уличната и общинската пътна мрежа, увеличават се икономическите резултати чрез предприятия за преработка за земеделски продукти, подобрено е състоянието на спортните съоръжения и свързаната с тях инфраструктура, повишен е капацитетът на общинската администрация.

През последните година е осъществено интензивна работа и идентифициране на възможности за нови проекти – МИРГ съвместно с община Свищов, Споразумение за партньорство с общо 15 участници от общини, университети и предприятия, както и проект по ТГС с Румъния. Голямото значение на интегрираните проекти и на ТГС за селищна инфраструктура и развитие на „зелена икономика“ подсещат за необходимостта от по-нататъшното развитие на сътрудничеството със съседни общини и такива от Румъния.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Годишният доклад за наблюдение на изпълнението на План за интегрирано развитие (ПИРО) 2021 – 2027 год. на община Ценово за периода 01.01.2025 г. – 31.12.2025 год. е изготвен от колектив експерти на „ЕВРОПРОЕКТИ – РУСЕ“ ЕООД, която в лицето на Управителя и основен изпълнител Проф. Николай Найденов има изисквания капацитет според Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие (ППЗРР) за разработване на стратегически документи за планиране на регионалното и местно развитие. Освен Управителя, в изпълнение на задачата по съставяне на Таблица 7 чрез ориентиране на счетоводните записи на община Ценово с матрицата от приоритети и мерки на ПИРО 2021 – 2027 год. участва и експертът маг. ик. Екатерина Кръстева, изпълнител в редица СТЕМ проекти на общини в Област Русе.

Настоящият „Годишен доклад за наблюдение на изпълнението за 2025 год. на ПИРО – Ценово 2021 – 2027 г.“ се основава на информацията за изпълнените проекти и мерки през 2024 и 2025 год., като представя паралел и връзка с Доклада за Междинна оценка на изпълнението на ПИРО 2021 – 2023 год. в края на 2024 год.

В резултат от извършената работа и на основание на констатациите в представения Доклад, предлагаме **много добра оценка** за изпълнение през 2025 г. на Плана за интегрирано развитие 2021 – 2027 на община Ценово, област Русе. Изведените в Доклада основни изводи и препоръки могат да се използват като информационна база при по-нататъшното изпълнение на ПИРО 2021 – 2027 г. на Община Ценово, Област Русе.

БЛАГОДАРНОСТИ

Екипът, разработил Годишния доклад за 2025 год. на ПИРО Ценово благодари на:

1. Дирекция „Специализирана администрация“ и специално на Г-жа Красимира Божинова, Ръководител на отдел по управление на проекти в община Ценово за помощта в процеса на комуникация и сътрудничество с партньори от общината и външни организации при набирането на необходимата информация за подготовка на Годишния доклад 2025 год.

2. Ключовите експерти от специализираните и общофункционални звена на общинска администрация - Ценово за изготвяне на необходимата информация за доклада, съгласно форматите, подготвени от изпълнителя на годишния доклад за 2025 год. на ПИРО 2021-2027.

3. Ръководството на Общинска служба „Земеделие“ – Бяла, Офис Ценово, на НССЗ – офис Русе и на редица други външни административни и производствени организации за предоставената подходяща информация за изготвяне на разделите на Годишния доклад за 2025 год. и за коментиране на специфични резултати по изпълнението на някои проекти на ПИРО - Ценово.

Л И Т Е Р А Т У Р А (по азбучен ред)

1. Годишни доклади за наблюдение на изпълнението на ПИРО 2021 – 2027 г. на община Ценово за 2021, 2022, 2023, 2024 и за Междинна оценка 2021 – 2023 год. на ПИРО. Приети с решения на Общинския съвет (публикувани на информационната страница на Община Ценово)
2. Закон за местното самоуправление и местната администрация. ДВ, бр. 77/1991, посл. изм. и доп. ДВ, бр. 70/07.08.2020 г.
3. Закон за регионалното развитие. ДВ, 50/2008, посл. изм. и доп. ДВ, бр.21/13.03.2020г.
4. Информационна система на НСИ, <https://www.infostat.nsi.bg>
5. Информационни справки на ТСБ „Север“ по поръчка на община Ценово (непубликувани)
6. Информационна справка на ОбС „Земеделие“ – Бяла, Офис Ценово.
7. Информационна справка на „Водоснабдяване и канализация“ ООД - Русе за вътрешните загуби на вода и водопотреблението по населени места за 2024 и 2025 год. (непубл.)
8. Информационни справки от училищата на територията на община Ценово. (непубл.)
9. Информационна справка за брой на безработните лица и равнището на регистрирана безработица. Агенция по заетостта, Дирекция „Бюро по труда“ гр. Бяла (непубликувана)
10. Информационни справка за дейността на ОИЦ-Русе и на НССЗ – офиси Русе и Бяла на територията на община Ценово през 2025 год. (непубликувана)
11. Методически указания за разработване и прилагане на планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021 – 21027 г., МРРБ, м. Март 2020 г. (непубликувани)
12. Наръчник за практическо поведение в процеса на осъществяване на ежегодно наблюдение на изпълнението на ПИРО, изготвянето на междинна оценка и последваща оценка на изпълнението. Доклад по Проект BG 05SFOP001-2.025-0107 “Доверие и партньорство за добро управление“, София, 26.06.2023 г.
13. Найденов, Н., Регионална политика и фондове на Европейския съюз, Изд. „Авангард – Принт“ – Русе, 2020 г.
14. Официална информационна страница на община Ценово, <https://www.tsenovo.bg>
15. План за интегрирано развитие на община Ценово 2021 – 2027 г. Приет с Протокол № 21/25.03.2021 г. на Общински съвет Ценово.
16. Правилник за прилагането на Закона за регионалното развитие. ДВ, бр. 80/2008, посл. изм. и доп. ДВ, бр. 70/07.08.2020 г.
17. Проекти, разработвани в община Ценово през 2024 и 2025 година. ИСУН 2020.
18. Разчети за финансиране на капиталовите разходи – план / отчет за 2024 и 2025 год., Декември, Община Ценово (непубликувани)

Приложение 1

ТЕХНИЧЕСКА СПЕЦИФИКАЦИЯ**ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА “ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА НАБЛЮДЕНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ (ПИР) НА ОБЩИНА ЦЕНОВО ЗА 2025 Г.”****1. Въведение**

Годишният доклад за наблюдение на изпълнението на Плана за интегрирано развитие (ПИР) 2021 – 2027 г. на Община Ценово за 2025 г. се изготвя съгласно чл.72, ал. 2 от Правилник за прилагане на Закона за регионалното развитие (ЗРР) на Р. България.

2. Цели на поръчката

Основната цел е, въз основа на събраната и анализирана актуална информация за развитието през 2025 г. на Община Ценово, **да се формулират изводи и заключения** за резултатите от изпълнението на ПИР за периода 1.1.2025 – 31.12.2025 г.

3. Специфични изисквания за разработване на Годишния доклад: да се отчетат изискванията на следните документи за регионално и местно развитие:

- Закона за регионалното развитие и наредбата за изпълнението му от 2020 г.
- Стратегическата рамка на ЕК за периода 2021 – 2027 г.;
- Планът за интегрирано развитие на Общината за периода 2021 – 2027 г.;
- Други по преценка на Изпълнителя.

4. Очаквани продукти и тяхното съдържание

4.1. Очакваният продукт „Годишен доклад за 2025 г. за наблюдение на изпълнението на ПИР на Община Ценово 2021 – 2027 г.“

4.2. Изисквания за съдържанието и качеството на крайния продукт

Годишният доклад за наблюдение на изпълнението през 2025 г. на ПИР – Ценово 2021 – 2027 г. следва да има следната структура:

- (а) Въвеждаща част, включваща резюме на съдържанието на самия доклад;
- (б) Общи условия за изпълнение на ПИР на Общината и в частност: демографска характеристика на Община Ценово за 2025 г.; Икономическо развитие на Общината; Пазар на труда; Социално развитие и др.;
- (в) Постигнат напредък по изпълнение на целите и приоритетите на ПИР на Общината въз основа на индикаторите за наблюдение;
- (г) Действията, предприети от компетентните органи с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на ПИР на Община Ценово 2021 – 2027;
- (д) Изпълнението на проекти, за постигане на целите и приоритетите на ПИРО с размера на усвоените средства за 2025 г., както и източниците на финансиране;
- (е) Заключение и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението на ПИР на Община Ценово;
- (ж) Приложения, при необходимост, с таблици, графики, индекс на използваните източници на информация, списък на използваните съкращения и др.

Основните критерии за качество, които трябва да се постигнат при изготвяне на